

DRAUGAS

PERIODICALS
October 25,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
KETVIRTADIENIS – THURSDAY, SPALIO – OCTOBER 25, 2001

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 10/24/01
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET
WWW.DRAUGAS.ORG
Nr.208
Kaina 50 c.

Radikalų minia Vilniuje grasino susidoroti su prezidentu

Vilnius, spalio 24 d. (BNS) — Sostinės policijai nesikišant, Tauragės radikalo Sauliaus Oželio vadovaujama minia per neleistiną renginį Vilniaus centre trečiadienį viešai grasino prezidentui Valdui Adamkui fiziniu smurtu ir išniekino jo atvaizdą. Vėliau miniekuotojai atėjo prie Seimo.

V. Adamkui viešint Ispanijoje, protesto mitingą prie Prezidentūros surengė radikaliųjų Lietuvos laisvės sąjungos (LLS) atstovai, kuriems vadovavo LLS Tauragės skyriaus pirmininkas S. Oželis. Mitinge dalyvavo kelios dešimtys LLS šalininkų, kurie iš Vilniaus miesto savivaldybės leidimo mitingui nebuvo gavę.

„Mes tavęs lietuviu nelai-kome, netikim, nenorim tavęs!“, šaukė mitinguotojai.

Daukanto aikštėje prie Prezidentūros buvo keliolika policijos pareigūnų, kurie nesinėmė aktyvių veiksmų renginiui nutraukti, tačiau jį filmavo. Policijos duomenimis, mitinge dalyvavo 20-30 žmonių.

LLS šalininkai piktinosi, jog prezidentas nesidomi, ar laiku Lietuvos dirbantiesiems yra išmokami atlyginimai, kokios yra Lietuvoje veikiančių bendrovių skolos dirbantiesiems.

Kelirus metus iš baldų bendrovės „Tauragės tauras“ ne-

gaunantis atlyginimo tauragiškis Stasys Andreikėnas grasino, jog kaltininkus dėl jo neišmokamo atlyginimo jis surasias pats ir su jais bet kokia kaina „atsiskaitys“. S. Andreikėną palaikantieji skandavo, jog „Lietuva neturi prezidento, o V. Adamkus — prisimelavęs piršlys, kurio lietuviams nereikia“.

Mitinge dalyvavę du „bude-liai“ kartuvių kilpą užmovė ant lėlės, pagamintos iš medinio rėmo ir drabužių. Lėlės „galvą“ atstojo V. Adamkaus fotografija. „Jei būtų V. Adamkus Lietuvoje, mes būtume jį pakorę, tačiau šiandien teko karti jo iškamšą. Iš lietuvių tautos negalima tyčiotis, mes ne cigonų taboras“, tvirtino S. Oželis.

Vėliau prie Seimo rūmų atėjusieji mitinguotojai išsireikalavo, kad su jais susitiktų vadovai. Susitikti išėjusiam Seimo vicepirmininkui Česlovui Juršėnui jie įteikė V. Adamkaus nuotrauką su užrašu „melagis“ ir klausė, kaip jis vertina tai, kad prezidentas netesi savo pažado išmokėti atlyginimo S. Andreikėnui. „Man nederą vertinti prezidentą, — sakė Č. Juršėnas, bet pažymėję, jog „jeigu jis tikrai pažadėjo ir tas pažadas yra dokumentuotas, tai yra negražu“.

Lietuvoje prasideda kova prieš moterų smurtą

Vilnius, spalio 24 d. (BNS) — Lietuvos visuomenė jau pripažįsta, jog buityje dar vyrauja smurtas prieš moteris, tačiau dar nėra linkusi imtis griežtų žingsnių padėčiai pakeisti, trečiadienį Seime surengtoje spaudos konferencijoje sakė Seimo Šeimos ir vaiko komisijos pirmininkė socialdemokratė Giedrė Purvanekienė.

Spaudos konferencija buvo skirta pristatyti trečiadienį Lietuvoje ir dar aštuoniose valstybėse prasidedančią Jungtinių Tautų remiamą kampaniją „Mūsų teisė gyventi be smurto ir prievartos“. Į pusantrų metų trukusiančią kampaniją ketinama įtraukti Seimo, vyriausybės, savivaldybių, visuomeninių ir tarptautinių organizacijų, vietos bendruomenių atstovus.

Spaudos konferencijoje dalyvavusi JT Pletros programos atstovė Lietuvoje Cihan Sultanoglu sakė, jog pirminiais Rytų ir Vidurio Europos regione atliktų tyrimų duomenimis, viena iš trijų moterų nuo 19 iki 60 metų yra nukentėjusios nuo smurto. Pasaulio mastu, smurtą buityje yra patyrusi viena iš penkių moterų.

Lietuvoje atlikto tyrimo duomenimis, daugiau kaip 40 proc. išteklėjusių arba gyvenančių neregistruotose santuokose moterų bent kartą patyrė savo sutuoktinio ar sugyventinio fizinį, seksualinį smurtą ar grasinimus, tačiau į policiją kreipėsi tik apie 10 proc. moterų.

„Turi būti pakeista nuomonė, kad smurtas šeimoje yra privatus reikalas. Mums reikia peržengti šį slenkstį“, teigė G. Purvanekienė. „Smurtas prieš moteris nėra vien tik asocialių šeimų pro-

blema“, pažymėjo ji. Atsižvelgiant į JT rekomendacijas, reikėtų pakeisti Lietuvos įstatymus taip, kad būtų labiau ginamos smurtą patyrusių moterų teisės. „Aš tikiuosi, kad ši kampanija pakeis teisės saugos ir teisėtvarokos pareigūnų mąstymo būdą“, sakė G. Purvanekienė.

Šiuo metu Vilniuje ir Klaipėdoje jau veikia centrai, kur smurtą patyrusios moterys gali gauti ne tik konsultacijas, bet ir laikiną būstą. Nuo 1998 m. Vilniuje veikiančio Motinos ir vaiko pensijos per visą veiklos laiką pagalba buvo suteikta 841 moteriai.

* „Miltelių teroristai“ nesiliauja laiškuose siuntinėję neišskios sudėties miltelius. Policijos pareigūnai užregistravo dar 6 laiškus, kuriuose rastos nenustatytos kilmės medžiagos. Vilniaus Druskių gatvės gyventojas trečiadienį savo pašto dėžutėje rado laišką su neišskios kilmės milteliais. Antradienį rytė Panevėžyje, Molainių gatvėje 14 name įrengtoje pašto dėžutėje rastas maišelis su baltais milteliais. Tą pačią dieną Šakiuose Vasario 16-osios gatvės gyventojas gavo įtartina laišką su atgaliniu adresu JAV. Vilniuje antradienį Didžiosios gatvės gyventojas savo pašto dėžutėje rado įtartina voką, ant kurio užrašytas atgalinis adresas „Vašingtonas, JAV“. Maziškių pašte, esančiame Laisvės prospekte, laišku rūšiavimo patalpoje rastas vokus su neišskios kilmės turiniu. Antradienį vakare Varėnoje, Vytauto gatvės 46-ajame name įrengtoje pašto dėžutėje rastas vokus su milteliais. Visus rastuosius vokus su milteliais išsivežė minėtų miestų. Visuomenės sveikatos centrų darbuotojai. Visuomenės svei-

Vilniuje, parodų centre „Litexpo“, trečiadienį atidaryta 8-toji informacinių technologijų, telekomunikacijų ir raštinės įrangos paroda „Infobalt 2001“, kurios plotas — apie 11,300 kv. metrų. Šiais metais parodoje dalyvavo 190 iš aštuonių valstybių — Latvijos, Estijos, Švedijos, Norvegijos, Suomijos, Rusijos, Lenkijos, Čekijos firmos. Lankytojai susipažins su įvairiomis vaizdo, garso ir kompiuterių galimybėmis bei kitomis informacinių technologijų naujovėmis.

Nuotr.: Parodą atidaręs Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas susidomėjo lošimo namų įranga. Kęstutis Vainaga (Elta) nuotr.

Tėvynėje pasižvalgus

* Vieno didžiausių Lietuvos akcinio inovacinio banko skolininkų, prieštarai vertinto 38 metų verslininko Edvardo Baltruškevičiaus mirtis gali padėti atskleisti iki šiol dar nežinomas banko bankroto aplinkybes. Apie 10 mln. litų šiam bankui skolingas E. Baltruškevičius prieš mirtį parašė ilgą laišką, kuriame aiškina kreditų ėmimo aplinkybes. Laišką skolininkas teigia, kad kreditus imti jį įkalbėjo tuometis banko viceprezidentas Romas Ramanauskas, šiuo metu dirbantis susisiekimo ministro padėjėju. (LR,Elta)

* Lietuvos liberalų sąjungos (LLS) skyriai trečiadienį baigė kelti kandidatus į naują partijos vadovybę, kurios rinkimai įvyks šeštadienį Panevėžyje rengiamame LLS kongrese. LLS sekretoriato duomenimis, buvusio partijos pirmininko ir buvusio ūkio ministro Eugenijaus Gentvilo kandidaturą iškelė 5 skyriai, buvusio pirmininko ir premjero bei Liberalų frakcijos Seime seniūno Rolando Pakso kandidatūra — 4 skyriai, po vieną skyrių iškelė Seimo narių Algimanto Matulevičiaus ir Alvydo Medalinsko kandidatūras. (BNS)

* Per mėnesį pagausėjo prezidento Valdo Adamkaus rėmėjų gretos (nuo 64.6 iki 67 proc.). Prezidentas populiarumu pagaliam pralenkė jokia ryškesne veikla pastaruoju metu nepasireiškiantį Lietuvos krikščionių demokratų vadą Kazį Bobelį (66.1 proc.). (BNS)

katos centro Mikrobiologijos laboratorijos vedėja Kazimiera Rutienė sakė, jog laboratorijoje tirta 17 įtartinų vokų, juodligės užkrato juose neaptikta. (BNS)

* Vokietijos krikščionių demokratų Konrad Adenauer fondas paskelbė sustabdyti bendradarbiavimą su Seimo nario Kazio Bobelio vadovaujama politine partija „Lietuvos krikščionys demokratai“, nes šios partijos atstovai pasiūlė sugrąžinti mirties bausmę Lietuvoje, teigiama fondo atstovų laiške. Rugsėį po teroro aktų JAV grupė Naujajai sąjungai (socialliberalams) bei partijai „Lietuvos krikščionys demokratai“ priklausančių Seimo narių paragino Lietuvoje įvesti mirties bausmę karo nusikaltėliams ir teroristams. Atitinkama pareiškimą pasirašė ir partijos vadovai — pirmininkas K. Bobelis ir partijos valdybos pirmininkas, Seimo narys Petras Gražulis. (BNS)

* Palangos miesto taryba iš Lietuvos centrinio archyvo gavo svarbų dokumentą, kuris patvirtina jau prieš porą metų kilusį įtarimą, kad Palangos garbės pilietis grafas Alfredas Tiškevičius neteisėtai susigrąžino pusę buvusio viešbučio ir restauranč-kurhauzą. Anot laikraščio, rasta pirkimo-pardavimo sutartis, jog 1940 m. gegužės 11 d. A. Tiškevičius už 148,000 litų pardavė jam, jo motinai, seseriai ir broliui priklausiusius žemes sklypus ir kurhauzą Palangoje. (BNS)

* Prezidentas Valdas Adamkus pranešė teikias Seimui Baudžiamojo kodekso pataisais, kuriomis siūloma griežtinti pavojingų nusikalčių lygtinio paleidimo iš kalėjimo tvarką. (LR,Elta)

* Vyriausybė, norinti perimti „Klaipėdos naftos“ valdymą, netrukus turės 3 narius 5 narių valdyboje. Dabar joje yra tik vienas valstybės atstovas. (LR,Elta)

* Teroro išpuoliai prieš JAV akimirksniu pakeitė Baltijos valstybių perspektyvas gauti pakvietimus į NATO ir privertė Rusiją su tuo susitaikyti, rašo įtakingas JAV dienraštis „The Washington Post“. „Antrasis plėtros ratas, turintis išplėsti NATO į Baltijos valstybes, iš karštų ginčų objekto akimirksniu virto plačiu pritarimu. Diplomatai sutaria, kad Estija, Latvija ir Lietuva dabar gali statyti už savo pakvietimą į NATO kitų metų pabaigoje“, rašo „The Washington Post“ apžvalgininkas Jim Hoagland. „Amerikos karas prieš terorizmą ir Rusijos sprendimas ‘nuryti’ NATO plėtrą į Baltijos valstybes, į buvusią Sovietų sąjungos teritoriją, padarys sąjungą atviresnę nei dabar“, rašo apžvalgininkas. (BNS)

* Premjero Algirdo Brazausko vizitą Berlyne Vokietijos žiniasklaidoje nustelbė rinkimų į Berlyno parlamentą rezultatų aptarimas ir kitos vietos naujienos, tačiau vienas didžiausių dienraščių „Frankfurter Allgemeine“ išspausdino keletą gana kritiškų pastabų apie Lietuvos pastangas pritraukti investicijų ir įsijungti į ES. Laikraštis pažymi, kad A. Brazauskas vizito metu pasinaudojo galimybe pakviesti Vokietijos verslininkus aktyviau investuoti Lietuvoje. Tačiau, kaip rašo dienraštis, „lietuviai iki šiol nesuprato, kad Vokietijos investicijas ir rytinę Baltijos jūros pakrantę traukia ne nostalgija Kuršių nerijai ir istorinei praeičiai, kuri, kaip niekur kitur, iš Lietuvos sunkiai traukiasi“. Pasak „Frankfurter Allgemeine“, „Lietuva pasirinko tokį tempą, kaip Lenkijos, kuriai jaučia daugiau prieraušimo, negu panašią okupacijos istoriją turėjusioms Latvijai ir Estijai“. Anot jo, Lietuvos ir Lenkijos santykiai su ES yra panašūs tuo, kad juose vyrauja ir pasitikėjimas savimi, ir nusivylimas, ir kaprizai. (BNS)

* Prezidentas Valdas Adamkus sustabdė Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo pataisas, kurios leistų ir privačią gydytojų veiklą kisti savivaldybėms. Šiais metais — tai jau aštuntasis Seimo priimtas įstatymas, kurį sustabdo prezidentas. (KD,Elta)

* JAV FBI darbuotojai padėjo Panevėžyje atskleisti pagrindinę kompiuterinių programų imonę, kurios archyve antradienį rasta daugiau kaip 3,000 „piratinių“ kompaktinių diskelių su skirtingomis programomis. Du trisdešimtmečiai imonės savininkai — panevėžiečiai Audrius Tarčauskas ir Darius Normantas — buvo sulaikyti ir apklausiami, jiems iškelta baudžiamoji byla dėl autoritais ir išradėjo teisių pažeidimo. Mokesčių policijos atskleista imonė turėjo savo atstovų JAV, Vokietijoje, Didžiojoje Britanijoje ir Australijoje, kur buvo siunčiama produkcija. Saugumo sumetimais programų kopijos Lietuvoje nebuvo parduodamos. Su nelegalių programų pirkėjais lietuviai susisiekdavo Internet'u, pinigų už įsigytą prekę pirkėjai siųsdavo pašto perlaidomais. Nuomojamame 2 kambarių bute rasta 10 kompiuterių, kitos įrangos. Imonėje dirbo 5 darbuotojos. Kompaktinis diskelis kainavo nuo 5 iki 40 dolerių. (BNS)

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS'inių agentūrų pranešimais)

Kabulas. JAV kariniai lėktuvai trečiadienį ketvirtą parą iš eilės bombardavo Talibano fronto linijų pozicijas į šiaurę nuo Kabulo, pranešė Talibano naujienų agentūros „Bakhtar“ vadovas Abdul Hanan Hemat. Tačiau, pasak jo, šie bombardavimai nepadarė žalos rajoną kontroliuojančioms Talibano pajėgoms. Kalvose, esančiose maždaug už 50 km į šiaurę nuo Kabulo, Talibanas turi sutelkęs maždaug 6,000 savo karių. Šiaurės sąjungos pajėgos dar nepradėjo sausumos puolimo prieš šias gerai ginamas Talibano pozicijas. Tačiau Šiaurės sąjungos pajėgos jau pradėjo puolimą toliau į šiaurę, siekdamos užvaldyti strateginį Mazari Sharif miestą. Talibanas, kuris JAV vadovojamą karą kampaniją Afganistane vadina kryžiaus žygiu prieš islamą, teigia, kad nuo JAV raketų ir bombų žuvo daugiau kaip 1,000 žmonių, kurių daugelis buvo civiliai gyventojai.

Islamabadas. Talibano švietimo ministras Amir Khan Muttaqi trečiadienį pareiškė, kad vyriausybė apginkluoja kaimų kovotojų gruputes kovai prieš JAV sausumos atakas, ir kad afganai kovos iki paskutinio žmogaus, gindami savo žemę. „Reuters Television“ jis pasakojo, kad 18 dienų vykstančios JAV oro atakos padarė šio-kių tokių nuostolių, tačiau Talibanas vis dar tebėra kovingai nusiteikęs. „Jeigu Amerikos kariuomenė įžengs į Afganistaną, ji patirs daugybę nuostolių. Jų nuostoliai bus didesni negu rusų“, sakė A. Muttaqi, turėdamas galvoje 1979-1989 m. Sovietų sąjungos okupaciją, kurios metu žuvo 17,000 sovietų kareivių.

Belfastas. Šiaurės Airijos nusiginklavimo komisijai patvirtinus, kad Airijos respublikos armija (IRA) sunaikino dalį savo milžiniško arsenalo, padidėjo spaudimas provincijos protestantų kovotojų gruputėms žengti atsakomąjį žingsnį. IRA antradienį paskelbė, jog nusiginkluoja, siekdama nutraukti 30 metų trukusį kraujo praliejimą, kurio metu Britanijos valdomoje provincijoje žuvo 3,600 žmonių. IRA pareiškimas tapo tikru netikėtumu kruviname konflikte tarp katalikų respublikonų, norinčių prijungti provinciją prie Airijos Respublikos, ir protestantų junionistų, kurie norėtų likti Britanijos sudėtyje. Jis taip pat žymi esminį postūmį siekiant įtvirtinti 1998 m. Didžiojo penktadienio taikos susitarimą, kuriuo buvo įsteigta bendra katalikų ir protestantų vietos valdžia.

Vašingtonas. JAV prezidentui George W. Bush „matyt, pavyko pasiekti pažangos itikinant Rusijos prezidentą Vladimir Putin priimti naują strateginę sistemą“, kuri leis JAV pasistūmėti į priekį laikant savo priešraketinės gynybos sistemą, trečiadienį rašo laikraštis „The Washington Post“. Redakcijos straipsnyje pažymima, jog susitikime Kinijoje praėjusį savaitgalį „Putin užsiminė, kad gali atidėti į šalį Priešraketinės gynybos sutartį mainais už didelį puolamųjų branduolinių arsenalo mažinimą ir naują gynybos sistemą sampratą“. JAV ir Rusija taip pat sutiktų bendradarbiauti užkertant kelią branduolinių ginklų platinimui, be to, pasak Amerikos veikėjų, susitarimas būtina turi apimti ir Iraną.

Maskva. Izraelis mano, kad dabar „bet kurios derybos su palestiniečiais būtų nuolaida terorizmui“, trečiadienį Maskvoje pareiškė Izraelio ministro pirmininko pavaduotojas, statybos ministras Natan Sharansky. Jo manymu, jog „tokios derybos bus sėkmingos tada, kai mūsų bendrininku jose bus vadovas, norintis geresnio savo tautos gyvenimo“. N. Sharansky nuomone, Palestinos vadas Yasser Arafat nėra toks. N. Sharansky pažymėjo, jog Maskvoje telefonu jis kalbėjosi su Izraelio premjeru Ariel Sharon, kuris vėl pabrėžė, kad Izraelis „neketina atimti nė kvadratinio centimetro palestiniečių teritorijos“. Pasak A. Sharon, šešiuose Palestinos miestuose dabar yra „Izraelio tankų, bet kai tik bus įvykdyti kovos su terorizmu uždaviniai, tankai sugrįš į Izraelį“.

Murmanskas. Siekiant garantuoti ir vandens paviršių iškelta-me povandeniniame laive „Kursk“ dirbsiančių specialistų saugumą, iš 6-ojo ir 5-ojo skyrių per specialiai išpjautas technologines angas bus paimti oro bandiniai. Šiaurės laivyno karo liginėje Severomorske jau įrengta kilnojamoji kriminalinė teismo medicinos laboratorija, kurioje, dalyvaujant tik karo specialistams, bus atpažįstami „Kursk“ jureivių palaikai. Žuvusiųjų kūnų pirmiausia bus ieškoma 9-ajame skyriuje esančioje sleptuvoje, į kurią, kaip teigiama, pernai rastame kapitono leitenanto Dmitrij Kolesnikov laiškelyje, po avarijos perėjo didžioji dalis 6, 7 ir 8 skyrių jureivių. Pernai Barenco jūroje iki šiol neišaiskintomis aplinkybėmis nuskenusiam laive buvo 118 žmonių.

Kijevas. Ukrainoje bus imtasi papildomų priemonių saugant ligų sukėlėjų biologinių formų saugyklas, įrengta signalizacija įstai-gose, kuriose yra pavojingų mikroorganizmų biotipų bankų, sustiprinta jų apsauga. Ukrainos veterinarijos tarnyba turi ligas sukeliančių mikroorganizmų biotipų kolekciją, kurią sudaro daugiau kaip 1,000 bakterijų ir virusų rūšių. Šiandien Ukrainoje niekas neeksperimentuoja, stengdamasis didinti virusų, konkrečiai, juodligės sporų, patogeniškumą. Ukrainoje yra daugybė vietų, kur užkasti nuo juodligės kritę gyvuliai, bet niekas šiandien jau negali jų nurodyti. Padėti komplikuoja tai, kad juodligės sporos gyvena šimtus metų ir gali iškilti ir paviršiu su drėgme ir šiekais.

New Yorkas. Halloween šventei skirtos Osama bin Laden kaukės jau atvežtos į New Yorke esančią parduotuvę „AbraCAdabra“, tačiau jos savininkas neketina parduoti jų kiekvienam norinčiam. Tai sakydamas apie savo paties sukurtą O. bin Laden kaukę, savininkas Paul Blum turėjo galvoje ne tik jos kainą, kuri yra 95 doleriai. „Jeigu pirkėjas ketina panaudoti kaukę, pakardami arba pasodindami į elektros kėdę, tuomet puiku, — teigė krautuvininkas. — Bet manau, kad nederą jos dėvėti, dūkti ir linksmintis, turint bin Laden veidą. Visai neketinu jos parduoti tokiems žmonėms“.

Maskva. JAV ambasada Maskvoje paneigė Internet'e išplatintą pranešimą, kad Amerika neva samdanti Afganistaną kare dalyvavusius Rusijos piliečius dalyvauti operacijoje prieš tarptautinius teroristus.

KALENDORIUS

Spalis 25 d.: Darija, Inga, Kir-kantas, Krizantas, Minas, Vaigėdė.
Spalis 26 d.: Evaristas, Liaudig-nas, Liubartas, Mingilė, Vita.

LIETUVIŲ TELKINIAI

OMAHA, NE

DAINORIŲ KELIAS

Omahoje gyvenu tik keturi metai. Pirmą kartą, kai atvykau į lietuvių Šv. Antano parapijos bažnyčią, choro „Rambynas“ vadovas Algimantas Totilas pasiūlė įsijungti į jų chorą. Sutikau. Puikus, draugiškas kolektyvas. Visi noriai lanko repeticijas. Laikini atvykę studentai, mėgstantieji dainuoti, taip pat dainuoja kartu. Kiekvieną sekmadienį giedame bažnyčioje per Mišias, retkarčiais koncertuojame. Žiūriu į tuos gerus, vyresnio amžiaus, žilstelėjusius plaukais žmones ir gėriuosi. Jie dainuoja oriai, gerai skaito gaidas, tokie visi tikri savimi, tvirti, kaip ažuolai. Atrodo, lyg juose kažkas slypėtų. Kai vieną dieną panorau susipažinti su choro praeities dokumentine medžiaga, nustebau. Pasirodo, kad mūsų bažnyčioje lietuviškos giesmės skamba jau 95-ti metai.

Gerai sakoma: „kur lietuvis, ten ir daina“. Dar prieš pirmą pasaulinį karą, atvykus grupelė lietuvių, jie būrėsi dainuoti. 1907 metais, Šv. Antano parapijos bažnyčios šventinio dienos, vadovaujant vargonininkui Albinui Jokubkai, buvo giedamos pirmosios lietuviškos giesmės. 1912 metais Omahos lietuvių subūrė „Birutės“ dainorių chorą ir pradėjo koncertuoti visuomenei. 1924 m. dalyvavo tautų meno festivalyje. 1927 m. Omahos miesto aikštėje atliko dainų ir tautinių šokių montažą, „Vakarais Lietuvos pajūry“. Jiems vadovavo Teofilė Maslauskaitė-Kinseliene. 1934 m. pradėjo vargonauti Edna Butkutė-Gutowski. Ji subūrė moterų bažnytinį chorą ir talkino Teofilę Kinselienei. Tais pačiais metais susibūrė vyrų dainininkų grupė, kuri prisijungė prie moterų ir sudarė vieną bendrą chorą. Choras dainavo ne tik įvairiose renginiuose, festivaliuose, bet keliolika kartų buvo pakviesti koncertuoti per radiją. Susenus anksčiau atvykusiems lietuviams, prarėtėjus jų eilėms, choro veikla susilpnėjo. Matyt jų vaikai nelabai noriai jungėsi į tą bendrą veiklą.

Ir štai po 43 metų — 1949 m. Šv. Antano parapijos bažnyčioje vėl suskambėjo lietuviškos giesmės, vadovaujant Teofilę Kinselienei. Bet tai jau atliko antroji lietuvių banga, atvykusi po Antrojo pasaulinio karo. Viešas choro pasirodymas įvyko minint dr. Vinco Kudirkos 50 m. mirties sukaktį. Tais pačiais metais chorui vadovauti pradėjo Mečys Leškys-Leškevičius. Choras aktyviai koncertavo. 1951 m. choras ir tautinių šokių šokėjų grupė susijungė į ansamblių. Jie jau koncertavo įvairių progų metu Omahoje, per WOW televiziją, aplinkinėse valstijose, 1954 m. kviečiami dalyvauti Omahos miesto 100 metų jubiliejaus šventėje. Lietuvių ansamblis atliko dainų, šokių ir vaidybos montažą „Žiedas, kurio ieško pasaulis“. Montažą parašė ir režisavo aktorius Gasparas Velicka. Choro veikla labai aktyvi. Tautų pasirodymo šventėje, kartu su tautinių šokių kolektyvu, atliko didžiąją programos dalį. Ten dalyvavo aukšti valdžios pareigūnai ir daugybė žiūrovų. Vyko į Čikagoje rengiamą I dainų šventę, giedoję kalėdines giesmes salėse, per radiją ir televiziją. Koncertavo kartu su solistu Stasiu Baru-Baranausku.

Beruošiant montažą „Šaukštas kelyje“, skirtą Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimui, mirė choro vadovas ir dirigentas muz. Mečys Leškys-Leškevičius. Choro vadovauti pakvietė iš Čikagos muz. Bronių Jonušą. Jam vadovaujant vyko labai daug koncertų, įvairiose salėse įvairių progų metu. Dalyvavo II ir III dainų šventėse, koncertavo gretimose valstijose.

Choro vadovui pasiūlius, 1967 m. buvo pakeistas choro pavadinimas. Choras buvo pavadintas Omahos lietuvių choru „Rambynas“. 1968 m. šventė muz. Br. Jonušo 50 m. muzikinio darbo sukaktį. Koncertavo Civic Auditorium-Music Hall salėje, naujai pastatyto Hilton Hotel atidaryme, dalyvavo IV dainų šventėje, Čikagoje. Susirgus Br. Jonušui, laikinai dirigavo Kristina Jonikaitė, 1975 m. šventė antrosios bangos suorganizuoto choro 25 m. jubiliejų. Įvertinant aktyvią choro veiklą, gubernatoriui skelbė Lietuvių dienų Nebraskos valstijoje, o Omahos miesto burmistras — Lietuvių dieną Omahos mieste. Buvo didelis koncertas, kuriantis dalyvavo ne tik miesto valdžios atstovai, bet ir Creighton universiteto profesoriai bei dvasininkai. 1976 m. mirė muzikas Bronius Jonušas. Tai chorui skaudai netektis. Toliau chorui vadovauti perėmė buvęs choro vadovo asistentas Algimantas Totilas. Choro veikla nenutrūksta. Dalyvavo V Dainų šventėje, Toronte. Krikščionybės Lietuvoje 500 metų minėjimo šventėje, kuri vyko Šv. Cecilijos katedroje, labai gražiai skambėjo giesmės, palydint pučiamiesiems vargonams. Teko giedoti Šv. Petro bažnyčioje. 1987 m. dalyvavo Kansas City vykstancioje Vyčių organizacijos konferencijoje ir giedoję bažnyčioje Mišių metu. Kunigo Musteiko kvietimu buvo išvykę į Plain View ir ten giedoję pamaldų metu. Sekmadieniais choras gieda bažnyčioje, o įvairių renginių metu, koncertuose salėse. Kasmet dalyvauja kalėdinių švenčių programoje Durham Western Heritage Museum salėje.

Pažvelgę į praeitį matome, kad naujai atvykę lietuvių labai aktyviai įsijungia į chorinę veiklą. Po kelių dešimtmečių choristų gretos retėja, veikla sulėtėja. Jų vaikai sunkiai seką tėvų pėdomis. Šiuo metu jų tikrai du: Eugenijus Radziūnas ir Danguolė Antanelytė-Hanson, retkarčiais ateina padėti dar keli. Bet mes turime didžiulius taisy, kurie dainuoja nuo pat pirmų į šį kraštą atvykimo metų, tai: Juozas Agurkis, Algimantas Antanėlis, Danutė Šulskienė, Stasys Martinkus, Juozas Jonyka, Marytė Radžiūnienė, Irena Šarkaitė-Matz, Alfa Mikėnaitė ir kt.

Dabar choras ruošia naują dainų šventės programą, žada koncertuoti aktyviau. Ateinančiais metais numato vykti į Lietuvą ir dalyvauti dainų šventėje. Šiemet sukanka 25 metai, kai mūsų choro vadovas Algimantas Totilas nenuilstamai vadovauja „Rambynso“ chorui. Norim jį nuoširdžiai pasveikinti ir palinkėti sėkmės tolimame darbe ir gyvenime. Nebus choro be choristų. Dauguma choristų čia dainuoja 50 metų, net ir daugiau. Jų ryžtas ir nenuilstama meilė dainai įkvepia mus. Sveikinu tuos ilgamečius dainorius ir didžiųjų, kad patekau į tokių gerų, nuoširdžių žmonių

Omahos lietuvių „Rambynso“ choras su vadovu muz. Mečiu Leškiu-Leškevičium, 1956 m.

ratą. Linkiu visiems sveikatos ir sėkmės gyvenime. Tegul niekada nenuytla lietuviška daina Omahoje.

Rūta Talžūnienė

ŠALPOS BŪRELIS VEIKIA

Omahos „Šalpos“ būrelis dirba jau 10 metų. Būrelio vadovės Laimutė Antanėlienė ir Gražina Reškevičienė dirba darniai ir sugeba pajungti bendram darbui būrį pagalbinių. Lėšoms kaupti ruošiami pietūs.

Taip š.m. spalio 14 dieną Šv. Antano parapijos salėje buvo paruošti cepelinų pietūs. Pasisekimas buvo didelis. Žmonės ne tik skaniai valgė salėje, bet daugelis nešėsi ir į namus. Visas gautas pelnas skiriamas šelpti neturtingas šeimas Lietuvoje. Šiuo metu jų sąrašuose yra 40 šelptinų šeimų. Darbas nelengvas. Vos spėjus išsiusti vieną siuntą, jau ruošiamos kitos. Tas nesibaigiantis darbas reikalauja daug ryžto ir laiko. Pagarba šį darbą dirbantiems ir padedantiems žmonėms.

Rūta Talžūnienė

CLEVELAND, OH

MELDŽIAMĖS UŽ AMERIKĄ

Amerikos tragišką teroro 2001 m. rugsėjo 11-osios dienai prisiminti, pasimelsti ir pagerbti herojus ir tuksantčius nekaltų aukų New Yorke, Washingtone ir Pensylvanijoje, Clevelando lietuvių rinkosi į savo Dievo Motinos šventovę rugsėjo 16, sekmadienį, 10 val. ryto šventoms Mišioms.

Gausiai susirinkusiųjų mintys, liudėsio ašarų veidai rodė rūpestį ir užuojautą kraštui ir jo žmonėms, išgyvenant tokią tragediją, kokios šis laisvės mylintis kraštas savo istorijoje nebuvo patyręs. Šis teroras ir jo padariniai ilgai lydės šio krašto taikius gyventojus, bet skaudus išsūkis taip pat dar labiau sujungė Amerikos tautą, padidino patriotiškumą ir aukos dvasią. Milijonai žmonių rinkosi įvairių tikybų šventovėse, milijonus klojo nukentėjusių šalpai ir ryžosi sukurti dar stipresnę Ameriką ir kovoti su globaliniu terorizmu.

Didžiulė JAV žvaigždėtoji vėliava, nešama Tado Bartkaus su palydovėmis — Rima Žiedonyte ir Julija Bartkute, liepsnojanti žvake ir gėlėmis bažnyčioje pagerbta visiems sustojus ir solisto Edo Kijausko giedama „America, the Beautiful“. Procesija su celebrantu, parapijos klebonu kun. Gedimynu Kijausku, SJ, visa šventovė, vadovaujant Vladi Pleckaičiui — buv. Čiurlionio ansamblio pirm. ir solisto, giedoję „Giesmės Amerikai“ (My Country 'tis of is

Thee). Lietuviškieji Nijolės Kersnauskaitės žodžiai giliai strigo kiekvieno širdin. Įsiklausykme į juos.

„Žemė visų tautų, laisvės viltie žmonių, giedame tau. Klajunų atrasta, aukomis atpirkta, per visą žemę teskamba laisvės daina.“

Skriski su vėju, neški pasauliui laisvės svajas, Prabilkit akmenys, jūros kalbėkit, Gyvenk per amžius, šalie laisvai!

Dieve mūsų Kurėjau laisvės, ju, giedame tau. Spinduliuose šviesos, kėliuos tavo tiesos, Palaimink ir lydek siekius tautos“.

Po kun. Kijausko, SJ, pamokslu, giliai įsijaučiant į anų dienų skaudžius įvykius Amerikoje, tikintieji meldėsi šiais žodžiais:

„Meilės Viešpatie, tu žadėjai paguosti liūdincius. Šiose skausmo dienose mes kreipiamės į Tave.“

Padėk mums priimti skaudžių šių dienų įvykius su atnaujintu tikėjimu ir pasitikėjimu Tavimi.

Suteik amžiną ramybę žuvusiems,

Apšviesk visų tikybų ir tautų žmones siekti taikos, teisybės, taurių tautos vadovų.

Padėk ir pagydyk sužeistuosius ir suteik stiprybės nukentėjusįs šeimoms ir artimiesiems.

Meilės ir atleidimo Viešpatie, stovime šiandien prieš tave skausme, baimėje ir liūdėsyje. Žinome, kad tu nori žmonėms gero ir todėl sunku mums suprasti šių dienų tragiškus įvykius. Todėl ir klausiam Tave: Kodėl?

Tu vienintelis, į kurį galime kreiptis ir todėl meldžiame Tave buti prie mūsų arti. Priimk žuvusius į savo Meilės karalystę ir suteik jiems amžiną džiaugsmą ir ramybę. Paguosk visus liūdincius, kurie neteko savo mylimųjų ir buk su tais, kurie kencia neišsakomą skausmą.

Savo dieviška globa saugok visus, kurie aukojasi, kad galėtų padėti artimui ir buk jų stiprybe.

Būk mūsų Vadas ir Palydovas, ir vesk mus ir mūsų kraštą į taikos, tikėjimo ir meilės rytojų“.

Į šias maldas visi tikintieji atsakė: „Meldžiam Tave, Viešpatie“.

Komunijos metu, Vladi Pleckaičiui vadovaujant, visi gieda „Kumbaya“ (tradicinę Karibų salų melodiją). Lietuviški žodžiai taip pat Nijolės Kersnauskaitės:

„Kažkas verkia ten, ar girdi, Kažkas meldžias ten, ar girdi?“

Kažkas gieda ten, ar girdi?“ Toliau giesmės vadovas skaitė:

„Sugrįžk į žemę, mūsų Dieve, ir leisk mums dar kartą išgirsti Tavo balsą.“

Leisk mums išgirsti Tavo balsą, mūsų sesių ir brolių širdyse: Kalbėk mums medžių šakų lingavime, kalnų viršūnėse ir žemės kloniuose“.

Ir paskutinis giesmės posmelis skambėjo:

„Malda jūsų čia aš girdžiu, Giesmė jūsų čia aš girdžiu. Skausmą jūsų čia aš renku, Aš čia — kartu einu“.

Po sol. E. Kijausko giesmės „Let There Be Peace on Earth“, visa šventovė giedoję JAV himną.

Tai buvo nuoširdi, jausminga ir gilios minties malda, išreikšta poetiniu žodžiu ir skambia giesme, palydint vargonų muzika. Valandą trukusi šv. Mišių auka buvo ypač jautriai išgyventa tu, kurie Raudonojo siaubo buvo išvaryti iš gimtojo krašto ir patyrė Antrojo pasaulinio karo tikrąją realybę. Malda stiprino viltis, kad tokie konfliktai nepasikartos.

Vacys Rociūnas

JUNO BEACH, FL

A.A. VLADAS ŽIBAS

Šią vasarą pietų Floridos lietuvius nuliūdino birželio mėn. 23 d. po ilgos ligos Vladio Žibo netektis. Vladas Žibas buvo Lietuvos kariuomenės karininkas, visuomenininkas, ilgametis Juno Isles gyventojas. Jis su žmona Apolonija palaikė visas lietuviškas organizacijas, buvo didelis „Dainos“ choro rėmėjas, dalyvavo visuose lietuviškuose renginiuose, jei būdavo reikalingas, nuoširdžiai patardavo. Pietų Floridos lietuvių tikrai pasigės Vladio Žibo.

PABENDRAVIMO PIETŪS

Mėnesiniai pabendravimo pietūs vienintelė vieta, kur pietinės Floridos lietuvių turi galimybę susitikti. Čia susirenka tuos, kurie pabendrauti, bet po pietų yra atliekama kultūrinė programa, minimi svarbūs Lietuvos įvykiai, prisimenami Lietuvos rašytojai, menininkai, visuomenininkai, aptariami telkinio reikalai.

Birželio 12 d. po pabendravimo pietų įvyko birželio mėn. trėmimų minėjimas. Pranas Baltakis, vicepirm. kultūros reikalams, pristatė pagrindinį kalbėtoją Joną Mildažį, primindamas, kad Jonas Mildažis Lietuvos okupacijų laikais dirbo pogrindyje, vokiečių buvo suimtas ir kalejo koncentracijos stovykloje.

Jonas Mildažis savo kalboje išskėlė sovietų okupacijos žiaurumus, siaubo persunktas trėmimų dienas, papasakojo apie

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 28th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavarės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyso savo žiniara. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

savo darbą Lietuvos pogrindyje, koncentracijos stovyklos pergyvenimui.

Liepos 10 d., po pabendravimo pietų susirinkę buvo supažindinti su pasaulinio garso lietuve dainininke Urmanavičiūte-Urmana, kuri šį pavasarį dainavo New Yorke, Metropolitan operoje su žymiuoju tenoru Placido Domingo. Su Violetos Urmanos biografija susirinkusius supažindino Roma Mildaziene. Visi turėjo progos išgirsti Violetą Urmaną dainuojant iš garsajuostės.

Programos pabaigoje Dalia ir Algis Augūnai, neseniai sugrįžę iš Lietuvos, papasakojo savo įspūdžius apie kultūrinį ir politinį gyvenimą Lietuvoje.

„Homer's Buffet“ restoranas — nauja vieta pabendravimo pietums

Užsidarius „Picadilly“ restoranui, kuriame lietuvių ilgus metus susirinkdavo pabendravimo pietums ir turėjo atskirą kambarį, Palm Beach LB apyl. valdybai teko ieškoti naujos vietos. LB apyl. valdybos pirmininkas Kęstutis Miklas ir valdyba tuojau suskato ieškoti naujo restorano, būtinai su atskiru kambariu. Jiems tai gan greit pavyko, ir nuo rugpjūčio mėn. antro ant-radienio pietinės Floridos lietuvių pabendravimo pietums kas mėnesį rinksis „Homer's Buffet“ restorane.

„Homer's Buffet“ adresas yra: 781 S. Dixie, Lake Worth. Restoranas yra pasiekiamas važiuojant I-95 iki Forrest Hill Blvd. išvažiuavimo. Pasiekus Forrest Hill Blvd. reikia važiuoti Atlanto pusėn, privažiuavus S. Dixie pasukti į pietus ir dešinėje pusėje už poros blokų rasite „Homer's Buffet“ restoraną. Tad visus pietinės Floridos lietuvių kviečiame apsilankyti naujoje vietoje.

Rugpjūčio 14 d. pabendravimo pietūs vyko jau naujoje vietoje, „Homer's Buffet“ restorane. Palm Beach LB apyl. pirm. Kęstutis pasveikino susirinkusius, pranešė, jog kalbėjo su kun. Čepanui del lietuviškų šv. Mišių. Po to Vincas Šalčiūnas atliko paskutinių politinių žinių iš Lietuvos apžvalgą.

Pranas Baltakis, kuris kiekvieniems pabendravimo pietums suranda įdomią kultūrinę programą, pakvietė Vytautą Daugirdą supažindinti su kompiuterizuotos muzikos pasauliu. Vytautas Daugirdas buvo atsivežęs elektroninį instrumentą „Harvey“. Vytautas Daugirdas labai įdomiai paaiškino elektroninės muzikos principus, tai, kad vibraci-

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai. 4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL. Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 598-9101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL. 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 511 & Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

MARIUS KATILIS, M.D.
CHIRURGAS
Trūkiu, tulžies pūslės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija. 300 Barney Dr., Suite A. Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330; lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

ja yra padaroma elektroniniai, o kompiuteris teikia spalvą. Elektroniniame instrumente yra 128 instrumentai. Norint išrašyti muzikos kūrinių, kiekvienas instrumentas yra įdedamas atskirai, taip, kad visas procesas yra labai ilgas. Vytautas Daugirdas savo pasakaitą pademonstravo pagrodamas „Harvey“ ir pabaigoje padainavo populiarią dainą.

TRUMPAI

Kęstutis Miklas, LB Palm Beach apylinkės pirmininkas, rugpjūčio mėn. viduryje išvyko į Lietuvą. Į Palm Beach grįžė rugsėjo 7 d.

Vytautas Dudėnas, buvęs Lietuvos Respublikos finansų ministras, su žmona Egle lankešis pietinėje Floridoje. Dudėnai porą savaitių atostogavo Palm Beach apylinkėje.

D. A.

* Nebaigtuose statyti Vilniaus centre esančiuose Kongresų rūmuose ketinama įrengti 3 aukštų požeminę automobilių stovėjimo aikštę.

(BNS)

Kritikuoti lengva, dirbti — jau kitas reikalas

Žmonės, visuomet pasirodę pasakyti kritišką žodį, paprastai tvirtina, kad „kritika būtina, nes neleidžia pasikelti i puikybę, pervertinti savo darbą ar pastangas...“ Na, jeigu jau taip, tai šiuo metu JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba, įvairios jos tarybos ir asmenys, kurie taip sąžiningai ruošėsi gražiai paminėti LB 50 metų sukaktį, suorganizuoti XVI Tarybos antrąją sesiją ir dar prie tų didelių renginių prijungti LR Seimo bei JAV LB komisijos posėdžius, apie bet kokias „puikybės“ užuominas nei sapnuote nesapnuoja...

Mat, praėjus visiems šioms įvykiams, iš kampo pradėjo lįsti aštraliauzėvė kritika ir savo nuodingomis pastabomis badyti kiekvieną asmenį, kiekvieną renginį, susijusį su šia lietuvių manifestacija.

Prieš plačiau stabteliant prie šio keisto mūsų visuomenės papročio, verta pastebėti, kad asmenys, negalintys šaizū kritikos žodžių, nei pirštu neprisidėjo prie naštos, kurią praktikuodami vilko renginių komitetai ir daugybė tiems komitetams nepriklausiusių asmenų. Net ir paprašyti į talką, tie mūsų „gabieji kritikai“ nesiteikė įsijungti darbu ar patarimais...

Galime sutikti, kad sukaktuviniai renginiai nebuvo tobuli. Galime į tuos netobulumus rodyti pirštu ir ieškoti kaltininkų, dėl ko taip, o ne kitaip padaryta. Tačiau iš esmės turime visus, su LB augsine sukaktimi susietus, renginius laikyti pavykusiais. Pirmieji JAV Lietuvių Bendruomenės kūrėjai, nusmaigstę gaires jos tikslams, siejami ir veiklai, be abejojimo iš Amžinybės skliautų ir džiaugsmose vietose — oro uoste, autobusų ir geležinkelio stotyse.

(BNS)

*** Lietuvos švietėjiška nepelno organizacija „Europos namai“ įstoja į tarptautinę federaciją.** Kartu su Lietuvos organizacija į tarptautinę federaciją buvo priimtos neseniai įsteigtos Prancūzijos, Didžiosios Britanijos ir Bulgarijos organizacijos. Lietuva yra vienintelė iš trijų Baltijos valstybių, kurioje yra „Europos namai“. Lietuvos organizacijos narystė tarptautinėje federacijoje suteiks praktinių ir finansinių galimybių dalyvauti tarptautiniuose projektuose bei organizuoti renginius Lietuvoje.

(BNS)

Po sėkmingo „Azuliuko“ koncerto š.m. spalio 14 d. Maria gimnazijos auditorijoje. Iš kairės: LR socialinės apsaugos ir darbo ministrė Vilija Blinkevičiūtė, švietimo ministras dr. Algirdas Monkevičius, Seimo pirmininko pavaduotojas Artūras Skardžius, LB Kultūros tarybos pirm. Marija Remienė, Seimo narys Vaclovas Karbauskis, JAV LB valdybos pirm. Algimantas Gečys ir LR gen. konsulas Čikagoje Giedrius Aputokas.

Jono Tamalaičio nuotrauka

POLITIKUOJANTI EKONOMIKA

BRONIUS NAINYS

„Šią valdžią būtų galima girti už tai, kad ji mažai ką darė. Nedarė nė to, ką buvo žadėjusi...“ — „Lietuvos rytas“ (2001. 10.22) rašo Valdas Bartusevičius, aptardamas Algirdo Brazausko vadovaujamos vyriausybės pirmąjį šimtadienį. Tarp tų nevykdomų pažadų autorius mini daugiau pinigų švietimui, uždarbams atitinkančią mokesčių sistemą, įkryminę ugnį pakliuvusį Valdovų romų atstatymo projektą. Nežinau, kiek Lietuvos žmonių tokiam Bartusevičiaus samprotavimui pritaris ir vyriausybę girs dėl to, kad ji mažai darė, nors kartais gal geriau nieko neveikti, negu dirbti blogai, bet pažadų netesėjimas — tikrai ne naujiena. Kuri iš buvusių vyriausybių savo pažadus įvykdė? Dar daugiau — ar Lietuvoje rasime bent vieną politiką, kuris darytų tai, ką per rinkimus, ar net ir kitomis progomis, visuomenei pasižadą? Valdas Bartusevičius mini Valdovų rūmus, kuriuos atstatyti prieš metus buvo nutarę visi Lietuvos didieji: prezidentas, Seimas, Vyriausybė, dabartiniam premjerui jų vėliava labai aukštai iškėlus. O šandien, visuomenei prieštarigai subruzdus, prieš tai triukšmingai šiaušiai jau pusšimtis seimūnų, o pagal tą patį „Lietuvos rytą“ (2001.10.22), „Paryžiuje V. Adamkus tyčiojosi iš grandiozinių planų atstatyti Valdovų rūmus“. Ši sudėtinio straipsnio antrinė antraštė gal ir „per sūrį“, tačiau kiti Adamkaus pareiškimai tekste liudija, nuomonės pakeitimą net „iš esmės“. Jau tik tas pavyzdys rodo, ko verti politikų pažadai, ypač tokiu laikotarpiu, kai iš už kampo kyšo naujo prezidento rinkimai. Ten, kur balsai, ten ir jų pažadai. Dėl to ne kiekvienas politikas gali ir būti. Tokie gabumai — ne kasdieniai.

Bet Lietuvos gyventojams šiandien ne Valdovų rūmai ir apie juos esminių ar neesminių nuomonių kaitaliojimai rūpi. Po vienuolikos nepriklausomybės metų ir tiek pat vyriausybių, įvairių partijų bei partijėlių seimūnų, vietinės gamybos bei importuotų prezidentų, jų vis naujesni ir „mandresni“ neįvykdyti pažadai, Lietuvos žmonės ir valdžias jau moja ranka. Statykit jus, ką tik norit ir kaip norit, tik nelįskit į mokesčių mokėtojų kiurias kišenes, nes jose jau seniai jums nebebuvo ko ieškoti. Nuo viršaus iki apačios visą valdžios biurokratiją

perpratę, Lietuvos žmonės pagaliau patvorin trenkia sovietinį palikimą — atkūtos rąkos politiką, pagal kurią „mums viską turi duoti valdžia“, — ir savo gyvenimą pradeda kurti patys, be valdžios malonės. Ir jiems neblogai sekasi. Nors dar labai pamažu, bet, kol kas išskyrus kaimą, milimetras po milimetro jie iriasi į priekį ir pamažu bent jau didesnes kišenių skylutes pradeda užsiūti. Ir tegul tik valdžia iš jų daugiau nebegrobia, ypač ne gyviniams, ne visų gyventojų bendriems reikalams ir ne kažkokiai kryžminei politikai. Iš valdžios jie nieko neprašo ir tik saugosi, kad valdžia iš jų daugiau nebeatimtų.

O atėmė nemažai, ir tų pačių Valdovų romų prieštarigoje kryžkelėje. Net ir švietimo ministras, pats — ateinančių metų biudžetą paruošusios Vyriausybės narys, nustebo, biudžeto projekte prie kaimo vaikus į mokyklas vežiojančių geltonųjų autobusų eilutės išvydęs nulį. Valdovų romų atstatymo eilutėje įrašyti 7 milijonai litų. Šalia nustebusio ministro „toks žingsnis buvo netikėtas ne tik opozicijai, bet ir valdančios daugumos atstovams“, — rašo „Lietuvos rytas“ spalio 18-tą. Į kurią pusę čia mokesčių mokėtojų, ypač nuskurdinto kaimo, kurio vaikai tais autobusais į mokyklas vežiojami, tokį sprendimą sveriančios svarstyklės svyra? Vargu, ar Valdovų romų naudai?

Lietuvos mokesčių mokėtojai ant tokių svarstyklių valdžios sprendimų deda daug. Jau keleri metai ant jų guli „Mažeikių nafta“, audringai privatinta ir valstybei tik nuostolį duodanti. Privatino garsių ūkių „Ivano prie vamzdžio neprileisim“, o dabar atrodo, kad šią vasarą, pušies to vamzdžio nugriebusi, Rusijos bendrovė „Jukos“, netrukus viską pasiglemš. Visą Mažeikių turtą, iš kurio Lietuva tikėjosi 20 nuosimėjų išdų pajamų. Ir klausia Lietuvos žmonės — kodėl? Klausia ir užsienio lietuviai. Neseniai „Drauge“ Romas Pukštys viešai laišku teiravosi, ar kas nors negalėtų tos miglotos istorijos kiek aiškiau atidengti, ypač gausių vagysčių, kurių būrinė, kaip teigia klausėjas, buvo valdant dešiniams ir nuo kurių gelbėdamasi konservatorių-krikščionių demokratų koalicija tokią nuostolingą sutartį su amerikiečių bendrove pasirašė. Deja, toji

paslaptis kol kas neprieinama nė vienam žurnalistui ir nė vienam kitam „civilium“. Kas gali ką nors apie ją žinoti, kad paslaptis liko ir tuometiniam „Mažeikių naftos“ šeimnininkui, ūkio ministrui, kuris, kadencijai baigęs, aiškino, kad per jo ministeriavimo laikotarpį bendrovės gaminio kasmet pavogdavo už 250 mln. litų. Kas galėjo sučiupti vagis, jeigu pats šeimnininkas tokio vyksmo negalėjo net sustabdyti? Bet kaip „Williams“ tas vadygtes sustabdė, jeigu skelbia, kad dabar jų nebėra? Klausimui išnarplioti reikėtų gerai igudusių specialistų ir ko gero pradėti ne iš to galo, gal net kitu klausimu: iš kur staiga ir tiek daug Lietuvoje milijonierių, oligarchų atsirado? Ir kodėl jie tokie dosnūs rinkimuose? Taip pat pasidomėti kai kurių seimūnų bei valdžios pareigūnų žmonių išskirtiniais gabumais verslo srityje. Dažnokai pasikaitome spaudoje, kad vieno ar kito valdžios vyro žmona yra savininkė ar vadovė šimtus tūkstančių ar milijonus litų pelno uždirbančio verslo ir neaišku tik, kodėl tam vyrui reikia terliotis kurioje nors, nervus gadinančioje, valdžios kėdėje, kai jis tokia žmonos nauda galėtų Majorjokę mėgautis?

Bet tai praėjus, ir ko čia po ją knaisiotis, sako tie, kurie tai turėtų daryti. Ypač kai patys svarbiausi sprendimai ne tik nuo Lietuvos priklauso. Juos painioja kartais, labai arogantiškai mūsų atvilgiu nusiteikęs Tarptautinis valiutos fondas, Pasaulinis bankas ir nuolat vis daugiau reikalaujanti, ir dažnai pati nežinanti, ko nori, Europos Sąjunga. Kažin ar nevertėtų premjerui jas įilgesnį bei rimtesnį pokalbį pasikviesti? Nejaugi dėl jų taip supolitikuotos ekonomikos Lietuvai reikės ir dujų verslą Rusijai atiduoti? Kodėl jo negalėtų pasilaikyti pati

Lietuva? Nors kokiam dešimtmeciumi, bent kol ji į NATO kaip reikia įsivirtins?

*** Vilniaus miesto savivaldybė, reaguodama į vis sparčiau besivystančias informacijos technologijas bei jų galimybes, ketina skirti dar daugiau dėmesio informacinės visuomenės kurimui bei plėtrai.** Vilniaus miesto tarybos narė Rita Dapkutė antradienį vykstancioje tarptautinėje konferencijoje „Informacinė visuomenė 2001“ sakė, kad jau yra sukurta darbo grupė, plėtosianti projektą „E-Vilnius“. R. Dapkutė pabrėžė, jog būtina dėti visas pastangas siekiant, kad kuo greičiau pradėtų galioti elektroninis parašas — tai skatinatų atsiskaitymų Internetu bei kitų elektroninių paslaugų populiarėjimą. Kitamet Vilniuje planuojama pradėti statyti informacijos terminalus, leisiantčius sostinės gyventojams ir svečiams kuo plačiau susipažinti su sostinėje teikiama paslaugomis. Pirmuosius terminalus ketinama pastatyti labiausiai turistų lankomose vietose — oro uoste, autobusų ir geležinkelio stotyse.

Pirmą šimtadienį galbūt valdžiai buvo galima ir su Valdovų rūmais pažaisti, ir apie ekonomiką papolitikuoti ir dar sulaukti Valdo Bartusevičiaus pagyrų už nieko neveikimą, bet vargu, ar kas bedrįs girti ją už tokį pat kitą šimtadienį? Laukia tikrai sunkūs sprendimai. Algirdui Brazauskui stipriai teks palaužyti galvą, jeigu jis, suvokęs praeities klaidas, ryšis jų nekartoti. Ypač kai patys svarbiausi sprendimai ne tik nuo Lietuvos priklauso. Juos painioja kartais, labai arogantiškai mūsų atvilgiu nusiteikęs Tarptautinis valiutos fondas, Pasaulinis bankas ir nuolat vis daugiau reikalaujanti, ir dažnai pati nežinanti, ko nori, Europos Sąjunga. Kažin ar nevertėtų premjerui jas įilgesnį bei rimtesnį pokalbį pasikviesti? Nejaugi dėl jų taip supolitikuotos ekonomikos Lietuvai reikės ir dujų verslą Rusijai atiduoti? Kodėl jo negalėtų pasilaikyti pati

salonas Schönbrunn pilyje, Austrijoje. Staiga prisistatė išspustęs, varlytė pasirišęs vyrukas. — Ponia, fotografuot dabar negalima. Kai ateis jaunieji, tada. — Bet kol jie ateis, aš tik viena nuotraukė... Cakt — nutraukiau šaunį salę ir greitai nulipau žemyn, kol neišaiškėjo, kad nesu vestuvių dalyvė. Ypatinųjų Kauno kronikų apie dr. Kripštuką taip ir neradau. Nebuvo kaip ieškoti. Tik pirmame aukšte ant jaučio odos išrašyta, antspaudais apkabinėtą dokumentą mačiau. Bet jame nebuvo dr. Kripštuko parašo... Tačiau apie šį pasakiškąjį pastatą gavau dailių lankstinuką. Jį man dovanavo gimnazijos laikų draugas Žybartas Simonaitis, Rotušės ir 15 a. namų restauravimo projektų architektas. Paslaptinųjų Kauno kronikų paieškas Rotušėje reikės atidėti ateities

viešnagei, kada man vadovų galės pabūti bičiulis Žybartas. Vilniečiai, girdėjau, Kauną pravardžiuoja provincija, bet man jis toks neatrodo. Čia gali daug ką matyti, apžiūrėti, pasigėrėti. Tik vakarietiškos orientacijos Vytauto Didžiojo universitetas jau žymi miestą kultūros ženklu, o kur dar Maironio, Vaižganto, Vytauto Didžiojo, Čiurlionio muziejai, Išeivijos studijų centras, teatras, na ir puošni Laisvės alėja be automobilių tvaiko. Kaunas — draugiškas miestas — jis neužgožia, nestulbina, „neriečia nosies“.

Žvilgsnis į Maironio lietuvių literatūros muziejų Jis vertas Tautos dainiaus vardo, ir daug čia sukaupta lietuviškojo rašto lobis. Raštai, knygos, paaiškinimai, rašytojų nuotraukos, ištraukos iš jų kūrybos, viskas puikiai išdėstyta, nuo seniausių iki naujausių. (B.d.)

ŽVILGSNIAI

NIJOLĖ JANKUTĖ

Nr.17

Ji man imponuoja savo monumentalio dydžiu ir apvaliomis bizantinio stiliaus formomis. Netoli jos, tartum anūkas prie motinės šono, naujutėliai Mykolo Žilinsko, meno kolekcionieriaus ir dosnaus mecenato, rūmai — Kauno galerija. Iš tikrųjų tas žmogus dovanavo Kaunui neįkainojamą dovaną. Ir pastatas (išore ir vidumi šiek tiek priemena Australijos Canberra galerijas), ir turtingi meno rinkiniai — vienas Kauno lobis ir pasididžiavimų.

Šioje galerijoje sutelkta daugiausia 20 a. pradžios menininkų kūrybos. Čia ir skulpt. Auguste Rodin „Amžinas pavasaris“, ir Pr. Domšaitis „Pakeliui“. Be tapybos ir skulptūros, Žilinsko galerija turi turtingą porceliano ekspoziciją. Čia galima valandų valandas

praleisti, besigėrint kavos ir arbatos servizais, vazomis, krištolo taurėmis, inkrustuotomis lėkštelėmis, dėžutėmis.

Išeinant pirmame aukšte užtikau man labiausiai patikusį meną — vaikų piešinius tema „Gyvybės medis“. Kiekvienas piešinėlis pulsavo gyvybe ir sravo spalvomis. Man rodos, kad tik vaikai gali šitą temą taip išvystyti, nes jie patys — į žmonijos medį tebeauganti gyvybė.

Žvilgsnis į Baltąją gulbę

Taip buvo vadinama Kauno Rotušė. Ar taip ją pamalonina ir dabar, nežinau.

Rotušę matyti labai norėjau, nes esu prisiekusi dr. Kripštuko gerbėja, kurio nepaprastus nuotykius, kaip visi žinot, (o jei ne, tai paskaitykit rašyt.

Juliaus Kaupo knyga „Dr. Kripštukas pragare“) aprašė sniego senis ypatingose kronikose. O jos paslėptos Kauno Rotušėje!

Tai kaip gi neužėiti į Rotušę? O prie jos — eilės vestuvinių. Viena pora sutuoktinių išplaukia, kaip balta gulbė ir juodas gulbinėlis, kita jau eilės laukia. Svočios ir piršliai juostom perjuosti, pamergės margoja įvairiomis suknelėm. Tetulytė paabejojo, ar mudvi, į pamerges visai nepanašios, net ir į svočias, deja galėsime vidun išgauti. Ji pasiliko ant suolo sėdėt, bet aš su foto aparatu ėmiau ir įšlinkau vidun. Praleido. Matyt, galvojo kad aš vestuvių fotografė (!).

Jau pirmas aukštas atrodė karališkai. Bet dar aukščiau viliojo laiptai tokie, kokiais iškilmingai ir gracingai laipioja Hollywood artistės, vaidinančios princeses. Užlipau ir aš, negracingai, bet tyliai. Pataikiau į santuokų salę. Puošnumas, kaip Marijos Terezijos

Prie Merkinės piliakalnio.

JAV Lietuvių Bendruomenės svečiai

LIETUVIAI – PESIMISTŲ ČEMPIONAI

JAV LB 50-mečio minėjime Čikagoje dalyvavo didelė grupė Lietuvos Respublikos valstybės ir mokslo veikėjų. Tarp jų buvo LR Seimo konservatorių frakcijos narys **Jurgis Razma**, kuris lankėsi ir „Draugo“ redakcijoje. Svečias atsakė į keletą žurnalistės klausimų.

Jurgis Razma

– Išeivija jaudinasi dėl valdžios nestabilumo: nuo Seimo rinkimų praėjo dar tik metai, o jau antra vyriausybė. Ar, Jūsų nuomone, valstybei kuo nors gresia dešiniųjų pralaimėjimas ir kairiųjų jėgų atėjimas į valdžią? Ar dešinieji gali savo idėjas realizuoti, būdami opozicijoje.

– Būnant opozicijoje savo idėjas įgyvendinti visada sunkiau, bet argumentuoti, aiškiai išsakant savo poziciją, pasiekiant, kad visuomenė pritarėtų, yra galimybių norima linkme veikti politinius procesus. Aišku, dar priklauso ir nuo valdanciosios daugumos lemokratiškumo. Čia reikalai galėtų būti geresni. Ne vienu itvju mūsų siūlymai Seime – statymų projektai, rezoliucijos atmetamos vien todėl, kad as siūlo konservatorius. Tad kartais net tenka pagudrauti ir pasiūlyti kokį savo projektą daugumos atstovai. Svarbu, kad mintis būtų priimta. Sakykim, mūsų pasiūlytas labai paprastas dokumentas dėl Baltarusijos rinkimų nedeokratiškumo vertinimo nebuvo priimtas, nes Seimas nesiryžo išsakyti savo nuomonės. Bet padėties aš nevertinčiau dramatiškai. Teoriškai numatydami galimybę, kad galime atsidurti opozicijoje, stengėmės, kaip kartais sakoma, tuos valstybės bėgus gana tvirtai suręsti pagrindine kryptimi – į ES ir NATO, kad būtų beveik nebeįmanoma nuvažiuoti kur nors į šalikę. Todėl, manau, tas traukinys, nors nepakankamai sparciai, bet juda bėgiais, ir mes kartais pasvarstom, ar aplamai įmanoma vidaus sprendimais kažką iškirsti, kokį žalingą žingsnį žengti, kas apskundintų stojimą į NATO. Turiu pasakyti, kad nelengva įsivaizduoti tokį žingsnį. Galima džiaugtis, kad pagrindiniai sprendimai ir itykai, siekiant JAV ir kitų valstybių pozityvaus nusistatymo mūsų stojimo į NATO reikalu, buvo pasiekta mūsų laikais. Tai svarbiausia.

Reformų tempai, kurie yra svarbūs mūsų vidaus gyvenime, matyt, sulėtės. Mes matom, kad kairioji dauguma praktiškai neturi idėjų, nemato Lietuvos vizijos tolesnei perspektyvai. Yra dėl ko mums kalbėtis su rinkėjais, kad jie pajustų skirtumą tarp dešiniojo centro ir dabar valdanciuju kairiųjų jėgų.

– Girdėti žinių apie centro-dešiniųjų jėgų bandy-

mus tartis.

– Galima pasidžiaugti, kad visiškai neseniai opozicinės frakcijos įkūrė nuolat veikiančią tarybą. Į ją įeina TS/LK, liberalų, moderniųjų krikščionių demokratų ir centristų atstovai. Tikiuosi, kad daugelis svarbių idėjų bus pateikiama kartu, o visuomenė, matant suderintą veikimą, bus papildomas teigiamas impulsas. Žinoma, mes neturime daugumos, bet pakanka pasiekti, jog mūsų iškelti klausimai būtų svarstomi. Galima teikti net konstitucinę pataisą, galima rengti nepasitikėjimą, galima iškvieisti pasisąskinti bet kurį Vyriausybės atstovą. Yra įmanoma inicijuoti visas svarbiausias parlamentines procedūras, bet kol valdancioji dauguma vieninga, neįmanoma tikėtis, kad opozicija galėtų ką nors daugiau laimėti. Bet mes matom, kad kai kurie socialliberalai jau svarsto perėjimą į kitas partijas, esančias opozicijoje, ir ta dauguma, kuri dabar atrodo gana tvirta, iš tikrųjų tokia nėra ir gali joje prasidėti vidinės problemos. Ta prasme mes matom perspektyvą: reikalingi, argumentuoti mūsų sprendimai gali būti paremti racionaliųjų žmonių iš dabartinės daugumos.

– Lietuvos spauda pateikia labai niūrų Lietuvos vaizdą, kas gąsdina išėiviją. Kaip Jūs žiūrite į Lietuvos ekonominę padėtį?

– Reikia turėti galvoje, kad mes, lietuviai, esam pasaulio čempionai pagal pesimistines nuotaikas. Tai rodo nepriklausomi socialiniai tyrimai, kai lyginama, kokia yra reali padėtis atskirose šalyse ir kaip žmonės ją vertina. Pas mus vertinimai yra blogiausi. Kodėl taip yra, galima būtų ilgai diskutuoti. O mūsų ekonominė padėtis yra vidutinė, lyginant su gretimomis pokomunistinėmis valstybėmis. Ji nėra blogesnė už Estijos ar Lenkijos, kaip bandoma įteigti. Galima džiaugtis, kad mūsų makroekonominiai rodikliai yra gana geri, bendrasis vidaus produktas auga. Tai ta bazė, į kurią pasiremiant, galima tikėtis artimiausiu metu socialinės padėties pagerėjimo. Žinoma, jei valdžia racionaliai tvarkysis, matys visų gyventojų sluoksnių problemas, nepamiršdama ir skurdžiausių. Jeigu bus stipri valdžia, ką mes labai akcentuojame savo strategijoje: Lietuvai reikia stiprios valdžios, tokios, kuri veiktų panašiai, kaip veikia vadovai privačiame biznyje; kad ji būtų atskaitinga už tuos pinigus, kuriuos gauna iš biudžeto (kalbu apie visas valdymo grandis). Reikia pokyčių. Jeigu jų nebus, tai ir tas padėties gerėjimas makroekonomikos lygmenyje gali nuplaukti į šešėlinę ekonomiką ir žmonės savo gyvenime to nepajaus. Perspektyvų yra, bet jos gali nepasireikšti, jei valdancioji dauguma ženkliai nesustiprins valdžios. Kol kas negaliu būti didelis optimistas, kad ji žmonių labai išnaudos tą ekonominio augimo perspektyvą.

– Prieš 10 metų pasiskirtymas į kairę ir į dešinę buvo labai aštrus ir, manau, kad daug nesėkmių mūsų valstybės gyvenime įvyko dėl nepripriatimo demokratiškai gyventi. Atrodo, kad santykinai švelnėja.

– Manyčiau, santykiai tarp pozicijos ir opozicijos jėgų

JAV LB 50-mečio minėjimo renginiuose (iš kairės): dr. Stasys Backaitis, dr. Vytautas Narutis ir svečias iš Lietuvos prof. Vytautas Astaševičius.

įvardintu požiūriu šiandien yra tokie, kaip normalioje demokratinėje šalyje. Nebėra taip, kad dėl labai aštrios politinės kovos būtų stabdoma pažanga. Bet vis dėlto negalėčiau įvertinti, kad kairioji – Socialdemokratų partija yra vakarietiška, kaip, pavyzdžiui, Tony Blair vadovaujama Anglijoje ar kaip vokiečių socialdemokratų. Čia nematau tos pažangos, nežiūrint į tai, kad centro dešinėsios jėgos taip aštriai neoponuoja. Ko gero, reikėtų neventi pasakyti ir aštresnio žodžio. Štai jau baigia praeiti Algirdo Brazausko vyriausybės gyvavimo 100 dienų, bet negaliu įvardinti, kas padaryta reikšmingesnio. Viskas paskęsta bend-

rose frazėse, ir praktiškai mes stovime vietoje, jeigu kai kuriais atvejais nejudame atgal: pvz., grįžimas prie valstybinio reguliavimo žemės ūkio sektoriuje, prie Vyriausybės nustatomų kainų ir t.t. O dar pavojingesni dalykai, pvz., rodymas akivaizdus palankumas rusiško kapitalo atėjimui ir strateginių objektų. Mes turime rimtų nuogastavimų, kad per Lietuvos dujų privatizavimą tas svarbus objektas gali atitekti rusų kapitalui, kas nesutampa su mūsų pasirinkta vakarietiškos integracijos kryptimi.

Dėkojame už pokalbį.

Kalbėjosi
Audronė V. Škiudaitė

TARP MŪSŲ KALBANT

DAINUOJANTIS PATRIOTIZMAS

Šių metų rugsėjo 11-tosios rytą, snūduriuodamas užuolaidomis apgaubtoje ligoninės lovoje, išgirdau iš televizoriaus sklindantį pranešimą apie New Yorke įvykusį teroristinį aktą. Praskleidęs užuolaidas pamaciau keletą slaugių ir porą sveikstancijų ligonių, įbedusių akis į televizoriaus ekraną. Viena slaugių, palingavusi galvą, pasakė „prasidėjo karas“, o kita pusbalsiu tarė „God Bless America“. Galima sakyti, jog nuo tos dienos ryto „God Bless America“ užvaldė amerikiečių jausmus. Ši daina buvo dažnai girdima radijo ir televizijos laidose. Taipgi buvo dainuojama salėse, mokyklose, bažnyčiose, stadionuose, aikštėse, gatvėse ir t.t. Dainavo dideli ir maži. Dainavo mokyti ir mažiau išprusę. Kai kurie (šiuo atveju mūsėškiai) ėmė šią dainą vadinti giesme. Sakoma, kad žodžio iš dainos neišmes. Neišmetamas ir šioje dainoje girdimas Dievo pagalbos prašymas. Deja, ši daina neturi nieko bendra su religinėmis giesmėmis.

Žvilgtėterėjus į anksčiau ir neper seniai išleistas knygas, aiškėja, jog ši daina sukurta 1918 metais ir pasiūlyta vieno muzikinio veikalo pastatymui. Deja, daina nelabai patiko renginio organizatoriams, todėl nebuvo panaudota.

„God Bless America“ sukūrė Irving Berlin, žydų tautybės ateivis, 1893 m. drauge su tėvais iš Rusijos atvykęs į JAV. Autorius šią dainą vadino taikos daina. Ilgainiui, truputį pakeitus melodiją ir žodžius daina išvydo šviesą. Pirmą kartą atlikti dainą buvo patikėta dainininkei Kathy Smith. Tai atsitiko 1938 m. Broadway teatro scenoje. Dageiui patiko prasmingi ir melodingi dainos žodžiai. Ne veltui pasigirdo siūlymų atsisaikyti „The Star-Spangled Banner“ ir „God Bless America“ paskelbti JAV himnu. Kritikai, dabar ir anksčiau, kriti-

kuoja sunkiai išgiedamą himno melodiją. Girdi, tik patyrę dainininkai gali teisingai atlikti „The Star-Spangled Banner“. Himno pakeitimo galimybė buvo svarstyta spaudoje ir JAV Kongreso posėdžiuose. Tačiau 1812 m. Francis Scott Key sukurtas himnas liko nepajudinamas. Beje, „The Star-Spangled Banner“ buvo pritaikyta sena anglų „To Anacreon in Heaven“ giesmės melodija.

Prieš bene trejetą metų, atlikus įvairaus amžiaus asmenų apklausinėjimą, 93 proc. pasisakė už „The Star-Spangled Banner“. Kitų nuomone, reikėtų himnu įteisinti „America the Beautiful“ arba „This Land is Your Land“. Tik 1 proc. apklaustųjų „guldė galvą“ už „God Bless America“. Atrodo, kad šiuo metu atlikus panašų apklausinėjimą, tikriausiai žymiai daugiau žmonių pasisakytų už pastaruoju metu išpopuliarėjusią „God Bless America“. Ši daina, lygiai kaip ir mūsų „Lietuva brangi“, tampa neoficialiu tautos himnu.

Negalima nepaminėti mūsėškių pastangų. Štai, Vilniaus „Ažuoliukai“ koncertuodami Washington, drauge su amerikiečių berniukų choru atliko „God Bless America“.

St. Petersburg, FL, vyrų dainos vienetas „Aidas“ vadovaujamas muz. Leono Sodačio dažnai gieda šv. Mišių metu ir pasirodo įvairiuose renginiuose bei šventėse. Čia dalis „Aido“ dainininkų. Iš k. pirmoje eilėje – Alfredas Brazis, Algis Ulbinas, Pranas Petraitis, Petras Rasmas. Antroje eil. – Stasys Citvaras, Vladas Veseckauskas gieda šv. Mišių metu 2001 m. kovo 4 d.

„RASOS“ GIMNAZIJOS IR VD UNIVERSITETO SUTARTIS

Kauno humanitarinės pakraipos „Rasos“ keturmetė gimnazija nuo ateinančių mokslo metų tampa ir moksleivių ruošimo įstaiga studijoms Vytauto Didžiojo universitete (VDU). Bendros veiklos sutartį VDU rektorius ir „Rasos“ gimnazijos vadovas pasirašė gegužės 29-ąją. Kauno miesto taryba „Rasos“ gimnazijos reorganizacijai į dviejų steigėjų mokslo įstaigą pritarė beveik mėnesiu vėliau.

Jau nuo šio rudens į „Rasos“ gimnazijos klasę bus priimta apie 30 moksleivių iš visos Lietuvos. Ši ir dar dvi klasės ruoš studijoms VDU. Gimnazijos pedagogai išpareigojo derinti su universitetu mokymo planus bei programas. Abi mokslo įstaigos taip pat plėtos bendrą visapusišką veiklą – rengs seminarus, pedagogų stažuotes, studentų praktiką ir kita.

VDU išpareigojo iš kitų miestų atvykusiems moksleiviams suteikti bendrabutį ir pasirūpinti jų gyvenimo sąlygomis ne pamokų metu. Gimnazistai galės naudotis VDU mokslo baze.

Iki 2004-2005 mokslo metų kryptingą rengimo į VDU klasių skaičius padidės 4 kartus. Po trejų metų iš kitų Lietuvos miestų ketinama priimti 120, iš Kauno – 240 jaunuolių.

VDU laikomas humanitarine atsvara Kaune vyraujantioms technokratinėms mokykloms. „Rasos“ gimnazijoje jau 10 metų puoselėjamas humanitarinės, etnokultūrinės tradicijos. Kadangi steigti naują gimnaziją VDU nepajėgtų finansiška, pasisiūlė tapti bendru „Rasos“ gimnazijos steigėju drauge su Kauno miesto savivaldybe.

Analogiškai paruošiamoji tiksliųjų mokslų gimnazija jau senokai veikia Kauno technologijos universitete. (ELTA)

Minėtinas ir šios dainos žodžių vertimas į lietuvių kalbą. Muz. Faustas Strolia išvertė dainos žodžius. Pirmą kartą lietuvių kalba daina buvo atlikta š. m. spalio 7 d. F. Stroliai diriguojant Čikagos Lietuvių Vyčių chorui. Ilgametis choro dirigentas savanoriškai pasitraukė. 1916 m. įsteigto choro dirigavimą perėmė muz. Alina Preisaitienė, trečiosios lietuvių ateivių bangos atstovė.

Muz. Fausto Strolios atliktos „God Bless America“ dainos vertimas skamba taip: „Laimink Ameriką – mylimus namus./ Ir apšvies ją, ir paliesk ją/ Savo meile, o Dieve brangus!/ Nuo kalnų lig žolynų./ Ligi marių mėlynų./ Laimink Ameriką – mylimus namus!“

Petras Petrutis

SKELBIMAI

<p>Paslaugos</p> <p>ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai. 773-779-3313 KLAUDIJUS PUMPUTIS</p>	<p>Nekilnojamasis turtas</p> <p>GREIT PARDUODA</p> <p>RE/MAX REALTORS OFF. (773) 229-8761 HOME (708) 425-7160 MOBIL. (773) 590-0205</p> <p>IRMAS L. STANKUS</p> <ul style="list-style-type: none"> Greitas ir sąžiningas pataravimas Nuosavybių įkainavimas veltui Perkame ir parduodame namus Pensininkams nuolaida
<p>AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS. Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai. FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Tel. (708) 424-8654 (773) 581-8654</p>	<p>TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS. H. DECKYS TEL. 773-585-6624</p>
<p>Atlieku dažymo darbus iš lauko ir vidaus. Butų remontai už prieinamą kainą. Tel. 708-499-3279, Algirdas.</p>	<p>Dedame medines grindis, darome „deck“, stalius ir kitus smulkaus remonto darbus. Aukšta darbų kokybė, žemos kainos. Turiu draudimą. Tel. 773-254-0759; 847-525-9275 (mob.), Šilvinas.</p>
<p>Siūlo darbą</p> <p>Alternative Home care looking for responsible come-and-go, live in care givers and CNAs. Must be able to speak, read and write English. Must drive and be able to lift. References and „green card“ required. Tel. 630-654-6580.</p>	<p>Reikalingi darbuotojai parduotuvėi valymui TN ir IN valstyjose. Pageidautina vyras. Atlyginimas nuo \$1,500 iki \$1,800. Tel. 615-554-3161.</p>
<p>Window Washers Needed! 40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. L.A. McMahon Window Washing. Tel. 800-820-6155.</p>	<p>ROOFERS Need SHINGLERS to start immediately Chicagoland area. Tel. 815-405-8589.</p>

Ivairūs

Sveikiname dėdę **JUOŽĄ ŽEMAITĮ**, gyvenantį Cicero, IL, su 90 metų gimtadieniu ir linkime jam daug geros sveikatos ir smagių ilgų dienų. Jo vardu aukojame „Draugui“ \$100.

Audronė ir Saulis Žemaitis
Hamilton, ONT., Canada

DOVANA ŠV. TERESĖS BAŽNYČIAI

Rugsėjo 7-osios vidurdienį Vilnių pasiekė Austrijos krikščionių dovana – trys nauji varpai, skirti Šv. Teresės bažnyčiai. Laikiniai jie buvo pakabinoti šalia Šv. Teresės bažnyčios. Per varpų palaiminimo liturgiją rugsėjo 8 dieną varpus pašventino Vilniaus arkivyskupas, kardinolas A. J. Bačkis. Iškilmėse taip pat dalyvavo varpų mecenatas, Austrijos ambasadorius Lietuvoje dr. Florian Haug. Pamokslu metu kardinolas Bačkis kalbėjo apie varpų simbolinę prasmę, džiaugėsi ir dėkojo už brangią Austrijos tikinčiųjų dovana. Giedant 149 psalmę varpai buvo apšlakstyti šventu vandeniu, o šventės pabaigoje jais paskambino kardinolas A. J. Bačkis, Austrijos ambasadorius F. Haug ir vyskupas Jonas Boruta, SJ. Liturgija vyko lietuvių ir lenkų kalbomis.

Pagal jau nuo ankstyvųjų viduramžių nusistovėjusią tradiciją Vilniaus šv. Teresės bažnyčiai dovanoti varpai turi savo vardus: didžiausias dedikuotas švč. Dievo Motinai Mergelei Marijai, vidurinysis – šv. Leopoldui, Austrijos globėjui, ir mažiausias – šv. Kazimierui, Lietuvos globėjui. Didžiausias varpas sveria 760 kg.

*** Valstybinės oro bendrovės „Lietuvos avialinijos“ privatizavimo patarėjo konkurso nugalėtoju paskelbtas Vokietijos bendrovės „Indecon Consulting“ vadovaujamas susivienijimas, kurį sudaro JAV aviacinės inžinerijos biuras „Korsac“, Suomijos teisinių paslaugų įmonė „Sorainen“ ir verslo konsultacijų įmonė „Pricewaterhouse Coopers“.** Po rugsėjo 11-osios įvykių JAV pasaulio aviacijos rinką ištikus krizei, Lietuvos pareigūnai suabejojo, ar dabar tinkamas laikas parduoti oro bendrovę. Neatmetama galimybė, kad privatizavimas bus sustabdytas. Del to bus tariamasi su privatizavimo patarėju. (BNS)

Nuotr. Elvyros Vodopaliens

Dr. Alina Domanskienė su jos operuota jauna paciente.

SUDIE, MIELA ALINA

*Aš prie Tavo kojų, Viešpatie, ateisiu,
Vėjais gal atplauksiu prie Tavo akių,
Čia maldoj aš tyliai žodžiais pasikeisiu,
Pasiskysiu, Dieve, kad gyvent sunku.*

Vytautas Mačernis

Dar nesuspėjome gerai su-
prasti Ameriką ištikusią tra-
gediją dėl teroristų įvykdytų
išpuolių, kai Čikagą nuliūdino
žinia, kad rugsėjo 22 d. vakare
mirė dr. Alina Tamašauskaitė-
Domanskienė. Nors žinojome,
kad kurį laiką ji negalavo,
bet laukėme pagerėjimo, o ne
tokios greitos mirties. Galime
guostis tuo, kad a.a. Alina gy-
veno labai produktyvą gyvenimą
ne tik sukūrusi jaukų ir
šiltą šeimos židinį, bet savo
profesijoje, kaip rūpestinga
akų gydytoja, užsitarnavusi
aukšto įvertinimo.

A.a. Alina Domanskienė savo
jaunystę praleido Lietuvoje,
Kaune, kur pradėjo studijas
universitete. Studijų metu
sutiko savo gyvenimo draugą
Vandeliną su kuriuo išgyveno
57 metus. Tačiau jų, kaip ir
kitų lietuvių, gyvenimas staiga
pasikeitė besiantinant antrai
rusų okupacijai. Didelio
pasiryžimo dėka, antrajam ka-
rui pasibaigus, tęsė studijas ir
1947 m. baigė mediciną Hai-
delbergo universitete, Vokietij-
je.

Tuo pačiu šeima padidėjo
gimus pirmajam sūnui Jonui.
Matydami, kad pabėgėlių
stovyklos nežada jokios ateities,
šeima persikėlė Amerikon.
Čia a.a. Alinai teko dirbti
ne savo profesinį darbą. Galų
gale, pradėjusi darbą Rush li-
goninės laboratorijoje, didelių
pastangų ir užsispyrimo dėka,
pasiruošė ir išlaikė (kitur me-
diciną baigusiems) egzaminus.
Praktiką atliko toje pačioje
Rush ligoninėje, būdama pirmo-
joji moteris, atėivė, išlaikiusi
egzaminus ir atlikusi praktiką
toje ligoninėje.

Atidariusi savo įstaigą bendrosios
medicinos srityje, tuo pačiu
metu dirbo Čikagos universiteto
ligoninės tarnautoju daktare.
Gimus antram sūnui Rimui,
norėdama daugiau laiko paš-
vesti šeimai, nutarė specializuotis
optalmologijoje. Priklausė Englewood,
Holy Cross ir Palos Community li-
goninėms.

A.a. Alina Domanskienė buvo
rūpestinga savo šeimai, la-
bai dėmesinga pacientams ir

draugams. Ji dirbo ne tik savo
profesijoje, bet įsijungė į įvai-
rias lietuvių šalpos organizaci-
jas, būdama jų valdybose. Kiekvienam
sutiktam žmogui, nesvarbu kokios profesijos ir
kokio amžiaus jis būtų Alina buvo dėmesinga.
Jei jiems buvo reikalinga pagalba ar pa-
tarimas, ji visada suteikdavo. Tą jos rūpestį
pajuto ir naujai į šį kraštą atvykę lietuviai.

Laidotuvių išvakarėse, susi-
rinkus daugybei žmonių: kole-
gų, draugų ir pažįstamų, vyko maldos ir
atsisveikinimas su velione. Su Pal. Jurgio
Matulaičio misijos kapelionu Algirdu Palioku,
SJ, meldėmės, o po to Aleksas Vitkus, anglų
ir lietuvių kalba supažindino su velionės
nueitu gyvenimo keliu. Lietuvos Dukterų
draugijos pirmininkė Joana Krutulienė
apgailestavo, kad netenka veiklios ir dosnios
draugijos narės. Birutė Jasaitienė Lietuvos
Našlaičių globos komiteto vardu pareiškė
šeimai užuojautą ir priminė, kad a.a. Alina
rėmė ir globojo Lietuvos našlaičius.

Visus giliai sujaudino vaikaitio
Jonuko parašytas atsisveikinimas su a.a. Močiute,
kurį perskaitė sesuo Marija. Savo laiške
Jonukas sakė, kad tai didžiausia jo gyvenimo
tragedija netekus Močiutės, nepaisant,
kad jam teko pergyventi klasės draugo mirtį
ir Amerikoje įvykdytus teroristų sprogdinimus.
Jo žodžiais tariant, Močiutė paliko tokį
gilų poveikį jo gyvenime, kurio jis niekada
negalės pamiršti.

Rugsėjo 25 d. Pal. Jurgio Matulaičio
misijoje išklause šv. Mišias, už velionės
sielą, palydėjome a.a. Aliną į amžino
poilsio vietą Šv. Kazimiero kapinėse.

Mielą Alina, palydėjome Tave į geresnį
gyvenimą, tačiau palieki didelę tuštumą
mumyse, kurią užpildyti bus labai sunku.

Liūdime kartu su vyru Vandelinu,
sūnumis dr. Jonu ir Rimu su žmona Pranute,
bei vaikaitiais Marija ir Jonuku. Išeikis
Amžinoje ramybėje.
Karolina Kubilienė

* Valstybinė maisto ir veterinarinės
tarnyba neleidžia Lietuva įvežti salmonele-
mės užkrėstos kiaulienos. Per Kuršių
pasienio veterinarinės tarnybos Klaipėdoje
R. Varno individuali įmonė į Lietuvą norėjo
įvežti 20,885 tonas kiaulių galvų mėšos iš
Prancūzijos. Mėšos siunta bus grąžinta tie-
kėjams. (BNS)

A STAR ALLIANCE MEMBER

How easy is it to get from Chicago to Vilnius?
As easy as SAS.

From Chicago we offer daily service to Vilnius with a hassle free connection through our Copenhagen Airport. And when returning, you can enjoy same day travel via Copenhagen back to Chicago.

Find out just how easy we can make your next trip to Vilnius. And remember, when you travel with SAS, you can earn mileage credit with United's Mileage Plus® or SAS EuroBonus™ frequent flyer program.

For information on special fares and schedules contact your Travel Agent or SAS at 800-221-2350. Or visit us at www.scandinavian.net

SAS
Scandinavian Airlines

It's Scandinavian

A. † A.
Sesuo M. RUTH SIMONAVIČIUS, SSC

Mūsų mylima seselė mirė 2001 m. spalio 23 d. Šv. Kazimiero Seselių Motiniškame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL, sulaukusi 83 metų.

Į vienuolyną įstojo iš Nekalčiausios Marijos Prasidejimo parapijos, Brighton Park. Vienuolyno įžaduose išgyveno 62 metus.

Nuliūdę liko Šv. Kazimiero seserys ir artimieji giminės: brolis Joseph su žmona Loretta Simon, Orland Park, IL, sūnėnas John su žmona Diane Simon, Palatine, IL, dukterėcios Janice Zdziarski, New Lenox, IL, Patricia su vyru Jack Crowley, Lemont, IL, Carolyn Purdy, Palm Beach Gardens, FL, Linda su vyru Joseph Jenckes, McLe, VA, jų šeimos, giminės ir artimieji.

Velionė pašarvota sekmadienį, spalio 28 d. nuo 1 v.p.p. iki 7 v.v. Šv. Kazimiero vienuolyne, 2601 W. Marquette Road, Chicago, IL. Mišparai mirusiems bus sekmadienį, spalio 28 d., 7 v.v. Laidotuvių šv. Mišios pirmadienį, spalio 29 d., 9:30 v.r. Šv. Kazimiero vienuolyno koplyčioje. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Prašome dalyvauti laidotuvių šv. Mišiose ir pasimelsti už Seseles sielą.

Šv. Kazimiero seserys ir Simon šeima
Laidotuvių direkt. Donald Petkus.

A. † A.
ONA SČIUKAS

Mirė 2001 m. spalio 24 d., 7:00 v.r., sulaukusi 89 metų. Gyveno Orland Park, IL. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 52 metus.

A.a. Ona buvo Akademinių Skautų sąjūdžio filisterė. Velionė bus pašarvota penktadienį, spalio 26 d. nuo 2 v.p.p. iki 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL. Laidotuvės įvyks šeštadienį, spalio 27 d., iš laidojimo namų 9:30 v.r. velionė bus atlydėta į Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių a.a. Ona bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiausiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Giliamė liūdesyje likę: sesuo Aldona su vyru Romu Meilai, mirusių seserų ir brolių vaikai su šeimomis Amerikoje bei Lietuvoje.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

„DRAUGAS“ lietuviybės švyturys ir sargas!
Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGA“.
„DRAUGA“ atminkime savo testamentu.

2000 m. spalio 29 d., 9 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje, prie „Drago“, bus atnašaujamos šv. Mišios už Lietuvių Agronomų sąjungos Čikagoje mirusius narius:

A. † A.

Julius Grinkevičius 1952	prof. Pranas Jucaitis 1986
Balys Špokevičius 1956	prof. Jonas Paltarokas 1987
Matas Šerepka 1957	Kazimieras Brenčius 1987
Motiejus Rutka 1958	Salomėja Janulaitienė 1987
Petras Laužikas 1959	Natalija Šantarienė 1987
Kazimieras Jecavičius 1961	Izabelė Sinkevičiūtė 1988
prof. Vitas Manelis 1965	Jurgis Sklerys 1988
prof. Vincas Katelė 1967	prof. Balys Vitkus 1988
Juozas Dauparas 1970	Stasė Tallat-Kelpšienė 1989
Povilas Šalčius 1971	Salomėja Šagamogienė 1990
Juozas Klevaitis 1971	Juozas Briedis 1991
Pranas Čečergis 1972	Ignas Šimkus 1991
Jonas Prockys 1973	Julija Skirmantienė 1991
Elena Vaičiūnienė 1973	Antanas Šošė 1992
Alfonas Putna 1973	Elena Jokubkienė 1992
Juozas Sadūnas 1974	Juozas Lekas 1993
Jonas Bertašius 1975	Ignas Andrašiūnas 1993
Alfonas Indreika 1976	Faustina Mackevičienė 1994
Alfonas Murelis 1977	Bronius Gaižauskas 1994
Juozas Belišius 1977	Antanas Kuras 1996
Sąjungos geradėja Constance Rushis 1994	Aleksandras Gaška 1977
Rachelė Memėnienė 1994	Bronius Barcevičius 1979
Janina Vasiukevičienė 1994	Aleksandras Šeštokas 1979
Jonas Šumskis 1995	Algirdas Rimavičius 1979
Juozas Mockaitis 1995	Vytautas Aglinskis 1980
Viktoras Bačinskis 1995	prof. Kazys Alminas 1980
Juozas Galinis 1995	Vilius Žirgulevičius 1981
Juozas Stasiulis 1995	Vaclovas Tallat-Kelpša 1983
1983	Jonas Dagys 1985
Juozas Lapinskas 1996	Balys Karazija 1985
1997	Aldona Petravičienė 1986
Povilas Žumbakis 1997	V. Velža 1999
Juozas Karazija 1998	A. Zubrys 1999
S. Briedis 1999	A. Verbickas 2000
J. Kriščiūnas 2000	

ir visus kitus agronomus, mirusius Sibire, Lietuvoje ir plačiajame pasaulyje. Kviečiame visus kolegas ir šeimas dalyvauti.

Lietuvių Agronomų sąjunga Čikagoje

A. † A.
Mokytojas ir skulptorius PETRAS VĖBRA

Mirė 2001 m. spalio 19 d., sulaukęs 93 metų. Velionis buvo vyras a.a. Irenos Vėbrienės-Vadopalaitės. A.a. Petras gimė Lietuvoje, Radžionių kaime, Rokiškio apskrityje. Amerikoje išgyveno 52 metus. Gyvenimo kelią baigė savo namuose Čikagoje, Gage Park apylinkėje.

Atsisveikinimas su a.a. Petru įvyko sekmadienį, spalio 21 d., Petkus Marquette laidojimo namuose. Po gedulingų šv. Mišių pirmadienį, spalio 22 d., Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, velionis buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse šalia a.a. žmonos Irenos ir a.a. sūnėno Petro Čelkio.

A.a. Petras buvo didelis Lietuvos patriotas, daugelį metų priklausė Lietuvių Bendruomenėi, Amerikos Lietuvių Tautinei sąjungai ir Korp. Neo-Lithuania.

Nuliūdę liko: duktė Romana su vyru Allan Karlove; anūkė Rita Masini su vyru Al ir proanūkais Mark, Paul ir Monica; anūkas Gregory Karlove su žmona Bettina ir proanūkais Nicole ir Alexander; taip pat kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Nuliūdusi duktė su šeima

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A.
KAZIMIERAS JONYNAS

Nors jau praėjo 10 metų, kai netekome savo brangaus Vyro, Tėtės, Senelio ir Dėdės, bet jis yra gyvas mūsų mintyse ir širdyse. Mes nepamiršome — ir niekad nepamiršime — jo šypsenos, geraširdiškumo ir meilės savo šeimai ir artimui. Prašome visų a.a. Kazimiero giminių, draugų ir pažįstamų prisiminti jį savo maldose.

Jonynų šeima

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS
A. † A.
RIMA SKORUBSKAITĖ-TAMOŠIŪNIENĖ

Su meile ir ilgisiu prisimename mylimą Žmoną ir Mamą, kurios netekome prieš vienerius metus. Nors iškeliavo Amžinybėn, a.a. Rima gyva mūsų širdyse ir mintyse. Minint a.a. Rimos atminimą, šv. Mišios bus atnašaujamos sekmadienį, spalio 28 d., 1 val.p.p. Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Čikagoje.

Maloniai prašome gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir kartu su mumis prisiminti bei pasimelsti už a.a. Rimą.

Algis ir Matas

A. † A.
ANTANINAI URBUTIENEI

mirus, reiškia nuoširdžią užuojautą dukrai RŪTAI ir POVILUI KILIAMŠ bei jų šeimoms.

Elzė Diminskienė

Mylimai Sesutei
SOFIJAI ŽADEIKYTEI-MARTINAITIENEI

mirus, brolių JUOŽA ir seserį TEODORĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Valerija Žadeikienė
Daiva Paulis

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Už Čikagos skyriaus mišius ramovėnus šv. Mišios bus aukojamos lapkričio 2 d., penktadienį, 5 val. vak., Jėzuitų koplyčioje, Čikagoje. Ramovėnai ir jų šeimos nariai, birutietės, šaliai ir visuomenė kviečiama dalyvauti. Bus apsauga mašinoms.

Dėmesio! Buvusių Lietuvos vietinės rinktinės karių suvažiavimas vyks spalio 27 d. Čikagoje, Šaulių namuose, 2417 W. 43rd Str. Informacija tel. 773-847-2614.

Čikagos šiaurės priemiesčiuose įsikūrusi JAV LB Waukegan/Lake County apylinkė kviečia į tradicinį rudens pokylį „Medžioklių puotą“, kuris rengiamas šeštadienį, lapkričio 10 d., The Country Squire, 19133 West Highway 120, Grayslake, Illinois 60030. Pradžią – 6 val.v., bus pietūs, veiks baras. Bus ir laimėjimų traukimas – kviečiama atnešti prizų. Gros Virginijus Švabas. Bilietus į šią šventę kviečiame užsisakyti iki spalio 31 d. tel. 847-623-7927.

Suvalkiečių draugija ruošia gegužinę š. m. spalio 28 d. 12 val. Šaulių namuose, 2417 W. 43 St. Visus kviečiame gausiai dalyvauti ir linksmai praleisti popietę. Gros K. Ramanaukas.

LR generalinis konsulas Čikagoje nori informuoti lietuvių jaunimo organizacijas užsienyje apie rengiamą konkursą „Politikas 2001: jaunimas – ateities kūrėjas ir vartotojas“. Konkursą globoja ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas ir dr. Juozas Kazickas. Daugiau informacijos galima gauti internetiniame tinklalapyje www.ljot.lt Užsienyje gyvenantys lietuviai darbus gali siųsti iki š. m. gruodžio 1 d.

Literatūros vakaras „Pavasaris rudenį“, kuriame daug. aisia dalyvaus jaunieji kūrėjai, vyks lapkričio 9 d., penktadienį, 7 val.v. Jaunimo centre. Vakara rengia Lietuvių rašytojų draugija. Informacija tel. 773-847-1693.

Pasaulio lietuvių centro didžioji salė lapkričio 11 d., sekmadienį, 12:30 val.p.p. pavirs madų namais – čia vyks tradicinė madų paroda „Rudens simfonija“, kurią organizuoja PLC renginių komitetas. Atvykę į šventę, sužinosite, kokios spalvos ir medžiagos bus madingos šį rudenį ir žiemą, kokie populiariausi bus kasdieniniai ir išeiginiai rūbai. Stalus ar atskiras vietas užsakykite skambindami Žibutei Pranskevičienei tel. 630-257-0153 arba Dainai Siliūnienei tel. 630-852-3204.

Solistė Nida Grigalavičiūtė.

Šv. Kazimiero lietuvių kapinių kapų sklypų savininkų draugijos metinis narių susirinkimas sekmadienį, spalio 28 d., 12 val. vyks Jaunimo centro 108 kambaryje. Kviečiami visi turintys savo šeimų narių ir artimųjų kapus bei šiomis kapinėmis besirūpinanti visuomenė. Išgirsite valdybos veiklos pranešimus ir galėsite pasisakyti joms su šiomis kapinėmis susijusiais klausimais, pasidalinti savo patyrimais bei pagidavimais. Šios kapinės turėtų rūpėti visiems, tad dalyvaukite visi.

„Sveikatos odiseja 2001“ – taip bus pavadintas Lietuvos Mercy Lift ruošiamas pokylis, kuris vyks šeštadienį, lapkričio 17 d., Brookfield zoologijos sode, 3300 Golf Road, Brookfield, IL. 6-7 val.v. vyks atgaiva „Tropic World“ paviljone, iškilminga vakarienė – 8 val.v. „Discovery Center“ pastate. Bilietus užsakykite skambindami Laimai tel. 708-354-4835 arba Janinai tel. 708-857-8332.

Kaip ir kasmet, šiemet Balzeko lietuvių kultūros muziejus vėl kviečia visus norinčius išmokyti gaminti šiaudiniukus Kalėdų eglutei iš baltų plastmasinių šiaudelių. Žaisliukus mokys gaminti didelę patirtį turintys meistrai Albina Savickas ir Marija Skėmaitė. Pamokos vyks šeštadienį, gruodžio 8 d., nuo 10:30 val.r. iki 1 val.p.p. Mokiniam bus duota šiaudelių, siūlo ir didelė adata, tačiau patiems reikia atsinešti žirkles, liniuotę ir pieštuką. Jei turite klausimų ar norite registruotis į pamokas, skambinkite tel. 773-582-6500. Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL.

Lietuvių fondo šv. Mišios už jo mirusius narius vyks šį sekmadienį, spalio 28 d., 11 val.r. Pal. J. Matulaičio lietuvių katalikų misijoje, 14911 127th Street, Lemont, IL.

Nida Grigalavičiūtė, praėjusį pavasarį „Meilės eliksyr“ operoje publiką žavėjusi solistė, vėl dainuos Lietuvių operos ruošiamame metiniame pokilyje, kuris vyks lapkričio 10 d., šeštadienį, Jaunimo centro didžiojoje salėje (5620 S. Claremont, Chicago). Meninę programą taip pat atliks Lietuvių operos choras. Šventė prasidės 6:30 val.v. (pabendravimas), po to vyks dainininkų pasirodymas, 8 val.v. – vakarienė, 9 val.v. – šokiai, kuriems gros Broniaus Mūro orkestras, 10:30 val.v. – laimingųjų bilietų traukimas. Po to – ir vėl šokiai. Bilietų užsakymas skambinant Jurgii Vidžiūniui tel. 773-776-5609. Lietuvių opera laukia visų!

LIETUVIŠKOSE PAMALDOSE DAUGIAU TAUTIEČIŲ

Rudeniui atėjus vis daugiau tautiečių matome Cicero Šv. Antano parapijos bažnyčioje vykstančiose sekmadieninėse lietuviškose pamaldose, kurios nuo praėjusių metų pavasario atnašaujamos gana nepatogiu laiku – 9 val. ryto.

Šiuo metu šv. Mišias čia laiko kun. Jaunius Kelpšas, jau antri metai dirbantis lietuvių parapijoje Brighton Parko apylinkėje. Atrodo, kad šį kunigą pamėgo ne vien tik čikagiečiai, bet ir Cicero lietuviai, kurie labai domisi įdomių šio kunigo pamokslų mintimis.

Ciceriečių taip pat traukia ir sekmadieniniai pabendravimai, po pamaldų rengiami šv. Antano parapijos buvusios mokyklos pastato patalpose. Gaila, kad lietuviams skiriamas kambarys yra labai nedidelis ir ne visi norintieji dalyvauti randa vietos čia atsistėti.

Tie, kurie sugeba čia patekti ne vien tik gali įgerti kavos puodelį, suvalgyti gabalą pyrago, bet ir pasiklausti įvairių minčių, pasidalinti nuomonėmis, išgirsti informacinių pranešimų.

Smagu pranešti, jog spalio 21 d. tokio susirinkimo, kuris vadinamas „kavos klubas“ arba „sekmadieninė Seklyčios“, vardais, programa vėl vedė dr. Petras Kisielius. Šis veiklus vyras, vadovavęs JAV 50 metų veiklos minėjimo komitetui, buvo sunegalavęs, bet dabar vėl stipriai atsistojo ant kojų.

Dr. Petras Kisielius įžanginiame žodyje pažymėjo tautos svarbą, ypač šiame krašte, kur vaikščiojama ant indėnų kaulų, nors tokia tauta kaip indėnai mažai kam žinoma. Kalbėtojas pažymėjo, jog jis labai bijojęs, kad ir lietuvių tautos neištiktų indėnų likimas. „Tačiau mums

pasisekė ir tas lietuviams negresia“, – akcentavo dr. P. Kisielius.

Kalbėti pakviesta Marija Remienė, aktyvi Šv. Antano lietuvių parapijos komiteto ir Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos pirmininkė, apsidžiaugė, kad gavo 200 dol. čekį iš čia susirinkusiųjų tautiečių atstovės Mėtos Gabalienės, skirtą „Ažuoliuko“ choro pakvietimo Amerikon išlaidų sumažinimui. Ji pažymėjo, jog daug kainavo „Ažuoliuko“ choro kelionės Amerikoje. O šis vienetas daug kur koncertavo, jų pasirodymas Čikagoje jau buvo dešimtas. Ji pažymėjo, kad „Ažuoliuko“ dar laukia koncertai Kanadoje.

Kaip ir visada, netrūko diskusijų įvairiais klausimais. Čia buvo kalbėta apie Lietuvos pilietybę, kurią norima atimti iš po 1990 m. į Ameriką atvykusiųjų tautiečių, jeigu jie priima JAV pilietybę. Šiuo ir kitais reikalais kalbėjo Ona Venclovienė, Aldona Zailskaitė, Kostas Dočkus, Janina Rugienienė (ši į Cicero sugrįžo po 6 mėn. užtruktusio vizito Lietuvoje). Geru žodžiu buvo prisimintas ir šv. Mišias aukojęs ir prasmingą pamokslą pasakęs svečias kunigas Jaunius Kelpšas.

Buvusi parapijietė Milda Šatienė, dabartinė Jaunimo centro valdybos pirmininkė, visus susirinkusius gruodžio 2 d. pakvietė atsilankyti į metinio Jaunimo centro valdybos ruošiamą puotą siekiant ir toliau išlaikyti šią įstaigą.

Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkės pirm. Mindaugas Baukus perskaitė konkretų pranešimą skiepijimo nuo gripo gavimo reikalu. Jis paminėjo, jog, pasiskiepijusi bus galima lapkričio 10 d. nuo 12 val. iki 4 val. p.p. „Osco“ vaistinės patalpose, prie Central ir Cermak gatvių. Taip pat yra numatyta ir vėlesnė data – lapkričio 25 d. popietė (valandos tuo paties). Turinčios apdraudą nieko nekaičiuos, o kitiems reiks mokėti tik 15 dolerių.

Ed. Šulaitis

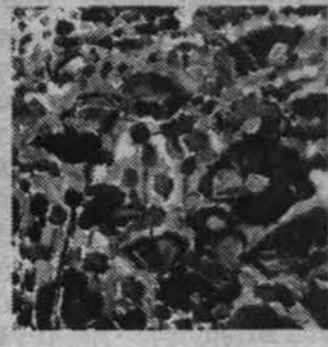
„Draugo“ knygynėlyje

SPRINGTIME IN LITHUANIA

Youthful Memories 1920-1940

by

Hypatia Yčas

Hypatia Yčas pavasaris sutapo su Lietuvos pavasariu – 1920-1940 metais. 2000 metais Čikagoje išleistoje knygoje anglų kalba „Springtime in Lithuania. Youthful memories 1920-1940“ Hypatia Yčas, gydytojo, aušrininko Jono Šliūpo anukė ir pirmosios Lietuvos nepriklausomybės finansų ministro Martyno Yčo dukra, aprašo savo vaikystės, jaunystės dienas, praleistas Kaune, Palangoje, Tirkeliškiuose, įzvalgiai pasakoja apie to meto žmones ir įvykius, mini Lietuvos okupaciją, savo išvykimą ir kelionę į naująjį pasaulį – Braziliją ir Ameriką (Amerika buvo Hypatia motinos gimtasis kraštas). Knygos pabaigoje pateikiamas minėtų žmonių sąrašas, o taip pat ir kitos literatūros anglų kalba apie tų laikų Lietuvą sąrašas. 297 psl. knygos minkštais viršeliais kaina – 22 dol., siuntimo mokesčiai – 3.95 dol. (Illinois valstijos gyventojai dar pridėda 8.75 dol. mokesčių).

LFK „LITUANICA“ POKYLIS

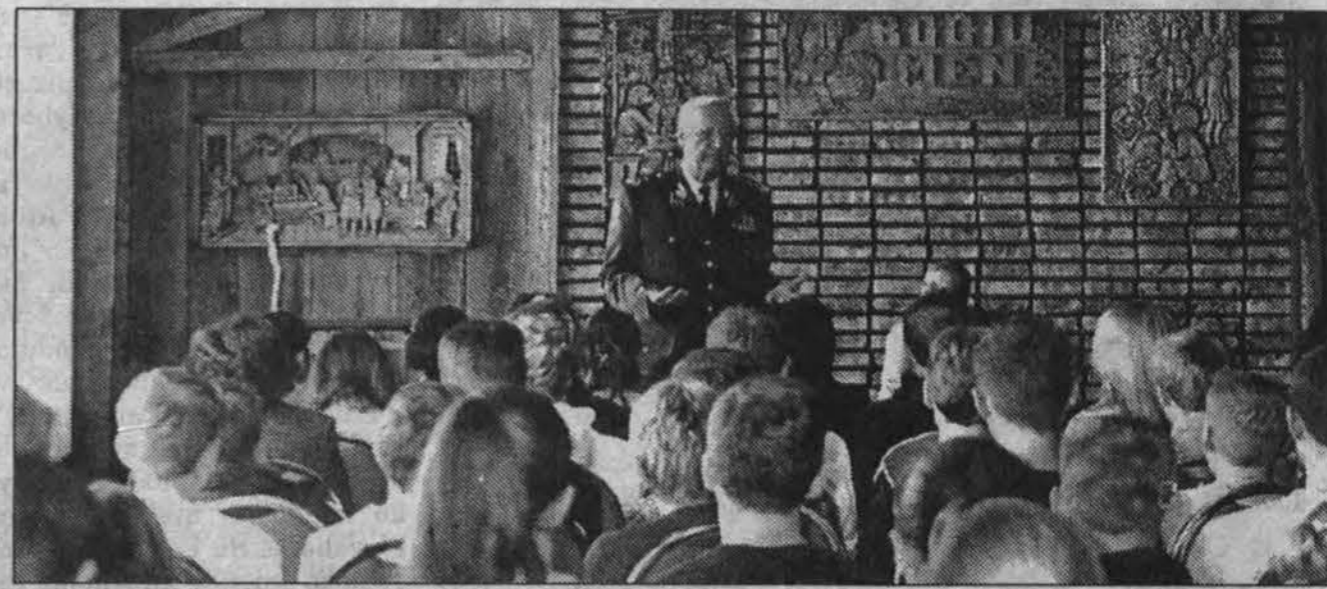
Lietuvių futbolo klubas „Lituanica“ kviečia į savo metinį pokylį – sezoną baigimo šventę. Ji įvyks spalio 27 d., šį šeštadienį, 7 val. vak., PL centro didžiojoje salėje, Lemonte. Čia bus paminėta vieno iš seniausiųjų Amerikos lietuvių klubų 51-oji sukaktis, o taip pat pasilinksmina. Kaip žinome, LFK „Lituanica“ yra vienintelis Š. Amerikos lietuvių sporto vienetas, kuris žaidžia futbolą ir garsina lietuvių vardą amerikiečių ir kitų tautų sportininkų tarpe.

Šiame pokilyje bus trumpa oficialioji dalis, vakarienė bei šokiai, grojant brolių Švabų orkestrui. Kaip visada, čia bus linksma, smagi, lietuviška nuotaika, nes daugumas klubo komandų žaidėjų yra neseniai iš Lietuvos atvykęs jie žmonės.

Užsakyti vietas šiam renginiui reikia kuo greičiau, skambinant Laimai Glavinskienei tel. 630-323-6302.

E.Š.

ALRK Moterų sąjungos #3 kuopa šaukia narių susirinkimą lapkričio 8 d., 4 val. popiet, Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Tarp kitų reikalų bus aptartas ir dalyvavimas mirusiųjų narių prisiminimo Mišiose.

Maironio lit. mokyklos Lemonte „Geležinio vilko“ būrelio nariai ir aukštesniųjų klasių mokiniai atidžiai klausosi Lietuvos kariuomenės vado, brigados gen.mjr. Jono Kronkaičio pranešimo. Ritonės Rudaitienės nuotr.

MAIRONIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS SVEČIAI

Naujieji mokslo metai Maironio lituanistinėje mokykloje prasidėjo įprastai – šeštadieniais atgijo Pasaulio lietuvių centro koridoriai, su šurmuliu ir jaunatviška nuotaika. Savo veiklą mokykloje tęsia istorijos būrelis „Geležinis vilkas“, kuriam vadovauja istorijos mokytoja Gražina Sturionienė. Šiomet būrelio pirmininke pasikirta 10 klases moksleivė Audrė Kapačinskaitė.

Pirmasis naujųjų mokslo metų svečias būrelio susirinkime apsilankė rugsėjo 29 dieną. Tai buvo Lietuvos kariuomenės vadas, gen. mjr. Jonas Algirdas Kronkaitis. Į susitikimą su žymiu svečiu atvyko ne tik esami būrelio nariai, kurių yra apie 60, bet ir buvę – tie, kurie jau užbaigė mokyklą, bet domisi lietuviška veikla ir yra neabejingi būrelio idėjoms. Kaip savo įžanginiame žodyje sakė Audrė Kapačinskaitė, „istorijos būrelis „Geležinis vilkas“ yra tarsi tiltas į Lietuvą“.

Gen. mjr. J. Kronkaitis papasakojo apie Lietuvos kariuomenę, jos sudėtį, karių kasdienybę ir kariuomenės tikslus. Neišnykus okupacijos grėsmė, Lietuvai svarbu išlaikyti nepriklausomybę, o prireikus – ją apginti. Šiuo metu Lietuvoje yra 10,000 reguliarių kariuomenės karių, 12,000 – savanorių, kurie, beje, apsiginklavo pirmieji. 37,000 yra rezervistai, praėję vienerių me-

tų apmokymus. Veikia 4 metų Karo akademija, suteikianti bakaluro laipsnį. Akademija palaiko ryšius su panašiomis įstaigomis JAV, Čekijoje, kitur. Į ją gali stoti ir merginos. Lietuviai vaikinai mokosi ir užsienio karo mokyklose.

Kariuomenėje stengiamasi diegti naują dvasią, skirtingą nuo tos, kuri buvo žinoma lietuviams, tarnavusiems Sovietų Sąjungos kariniuose daliniuose. Diegiamas patriotizmas, kariai skatinami būti vieningais, padėti vieni kitiems. Pažanga jaučiama ir techniniame aprūpinime. Čia Lietuvai padeda Vokietija, JAV, Švedija, Suomija, Danija. Dalis gaunamos ginkluotės yra modifikuojama. Siekiama sukurti dalinį, kuris atitiktų visus NATO reikalavimus, galėtų operuoti kartu su NATO kariais, kurioje nors šalyje. Nes Lietuvos tikslas buvo ir tebėra patekti į NATO. Šiuo metu lietuviai kariai tarnauja Bosnijoje, Kosove.

Po paskaitos J. A. Kronkaitis atsakė į gausius moksleivių klausimus, pasidžiaugė gausiu susirinkusiųjų būriu ir palinkėjo visiems kartu veikti, išlaikant lietuvių ir lietuvių kultūrą. Būrelio nariai padovanavo svečiui atminimo dovanėlę.

Mes vertiname ir džiaugiamės tokiais susitikimais, nes jie praturtina moksleivių žinias, palaiko domėjimąsi Lie-

tuva, skatina veikti jos labui. Žymių žmonių apsilankymas būrelio susirinkimuose galbūt pažadina ir tuos, kurie dar nežino, kaip galėtų prisidėti prie mūsų bendro tikslo – ne tik mylėti tą tolimą valstybę, vadinamą Lietuva, bet ir prisidėti prie jos stiprinimo ir suklestėjimo.

Tą patį šeštadienį mokykloje apsilankė ir „Aukuro“ choras iš Klaipėdos, vadovaujamas Alfonso Vildžiūno. Choras atvykęs koncertuoti į JAV ir Kanadą. Jo atliktos nuotaikingos, originalios šiuolaikinių lietuvių kompozitorių ir choristės Nijolės Sinkevičiūtės sukurtos dainos sudomino visus – ir mažiausius klausytojus, ir vyresnius moksleivius, ir mokytojus bei svečius. Čikagoje choras viešėjo Illinois universiteto chorų direktoriaus Scott Ferguson kvietimu, kuris iš lietuvių studentų sužinojo apie Pasaulio lietuvių centrą ir Maironio lituanistinę mokyklą. Choro vadovas Alfonso Vildžiūnas yra Klaipėdos filharmonijos direktorius, Plungės kultūros namų kamerinio choro vadovas. Jis taip pat būsimos Dainų šventės meno vadovas. O choro dainininkai – mokytojai, studentai, profesoriai, kuriuos jungia meilė dainai. Trumpa koncertinė programėlė puikiai užbaigė mokslo dieną mokykloje, kurią pradėjome pokalbiu apie Lietuvos kariuomenę, o pabaigėme klausydamiesi idomių lietuviškų dainų.

Rita Kuncienė

NAUJO LIETUVIŠKOS BIBLIJOS VERTIMO PRISTATYMAS

Dr. Algirdas Jurėnas.

dijavo evangelikų teologija Tiubingeno universitete. 1949 m. atvyko į JAV; pradžioje įsikūrė Čikagoje. Tęsė tolimesnes (graduate) studijas Čikagos universitete, o vėliau Harvardo universitete, kur įgijo teologijos daktaro laipsnį. 1960 m. jis buvo Amerikos Baptistų konvencijos ordinuotu pastoriumi.

Dr. A. Jurėnas savo akademinę karjerą pradėjo Macon universitete, Georgia, kur dėstė biblinę teologiją. Vėliau dėstė filosofiją Unity College ir filosofiją bei biblinę literatūrą Meino universitete iki 1984 m. išėjimo į pensiją.

Dr. A. Jurėnas neapsiribojo akademinio darbu – jis tuo pačiu metu ėjo pastoriaus pareigas įvairiose Maino bažnyčiose. Kelis metus buvo pakviestas dėstyti sisteminę teologiją, etiką ir religijos filosofiją Bangoro teologinėje seminarijoje. Tačiau svarbiausiu savo krikščioniško gyvenimo uždaviniu profesorius A. Jurėnas laikė Biblijos vertimą iš originalo kalbų į gimtąją lietuvių kalbą. Pirmoji jo versto Naujojo Testamento su psalmėmis laida išėjo 1961 m. Vėliau jis buvo kelis kartus perspausdintas. Visas Švento Rašto vertimas buvo užbaigtas ir išspausdintas 2000 metais.

Kviečiame visus, kam yra svarbus Šventasis Raštas, dalyvauti šiame renginyje. Galėsite užduoti klausimų autoriui, pabendrauti. Renginį ruošia Lietuvių evangelikų liuteronų bažnyčios iševijoje vyriausioji taryba kartu su Ziono liuteronų bažnyčios ir Tėviškės lietuvių liuteronų bažnyčios kunigais. Abiejų parapijų moterys vaišins kava.

Kun. Valdas Aušra

Skelbimai

• **Namams pirkti paskolios** duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nušimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road, Tel. (773) 847-7747.**

• **KALĖDINIAI SIUNTI NIAI** į Lietuvą laivu priimami iki lapkričio 13 d., 7269 S. Harlem Ave., Bridgeview, IL 60455. Tel. 800-772-7624, **BALTIA EXPRESS.**

• **27 centai skambinant į Lietuvą, 5.5 cent JAV, 24 val. per para, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai.** Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais lietuviškai į **TRANSPORT** atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. **708-386-0556. TRANSPORT – patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!**